

ඇමති

2016 මාර්තු - අප්‍රේල් 3 - 4 කළාපය

රුජීයගත 2 සුව්‍යාච්‍ංග

2

ISSN 2513-3012

ශ්‍රී ලංකා මහ බිංකුව, සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

9 780041 001044

රු. 20/-

වොලෝගේ ලෙක සිටියලේ ශ්‍රී ලංකාව ලොකු ඇය?

ස්‍රී ලං. 150 තැම් අභිජන, රෝගු ගේ තොකුයා වූ වොලෝ, නමුත් නෑත් කළ ලොකු සිටියලේ ලෙකාටි සිටියලේ නෑත් නොවූ නමුත් පිළුවන. වොලෝ මූල්‍ය "තැබුණුමාන" ලෙස නම් කළ ලෙස ද්‍රීජය ප්‍රවාහ්‍ය විඩා ලොකුවේ විඩා ලොකුවේ ඇඟුල රියෝග්‍ය.

මුදු යේ මාවත් හරි වැඩු පිළිට වේ දුරුධිත, වොලෝ යෙ පැවත්තුයාට ලොකුවේ පෙනුනේ ආවිත්තිය දු? තැම් නම් නැගෙනහිරිය, මට්ටින් ඇතින් වොලෝත්තු, දේශ ගෘව්‍යාකෘති ප්‍රකට ව්‍යුතුයා තැවත්තිය අත්තිකාය ගෙන්දුයාත්තාය වූ ලෙකාටි අර්ථික ක්‍රියාවල සිරිති ප්‍රකාශ, එස් තුළා දුරුධිත විසාලය කර දැන වූ තිය දා?

ගාරු ඇවුයා, ගොකුගොනු, දුන්ගොනු, ආභාගොනු යදා පැවත්තා නමුදා සුදා ශ්‍රී ලංකාවේ අර්ථික ඉටියාය පිළිමද ඇතුළු එක ම වෙළඳ යටිව ගොනු නම් ජාතික ව්‍යාපෘතිය.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථික ඉඩිජාස කොළඹකාරාය
The Economic History Museum of Sri Lanka

ඡුරුතුයේ රුජියලු

ව්‍යුත්‍යා මුදල් දායාත්
කොළඹ කොට්‍යා, වැඩම් වේදුයේ
සෙස්පුල් පොනීන් ගොඩැලිල්ලේ
මිනින පුදුරුගෙය සඳහා ව්‍යාපෘති.

සුදා මි 00 යොතුවා යෙ 9.00 මි 00 5.00 යුත් ව්‍යාපෘති
කොළඹ ව්‍යාපෘති පැවත්තා යැවුම් සා වේලාවා සැඩුව
වැඩ සැඩුව යා පැවත්තා යැවුම්
දුරකථන : 2444502, 2477421, 2477132, 2477257
රුපයක : 112346304

"සටහන" සගරාවෙහි ප්‍රාග්ධන අදහස් ඒ ඒ ගේ ගෙවෙන අදහස් මින ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අදහස් නොවිය හැකි ය.

සහ්තිවේදන අධිකාරී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
නම් මුදු දෙදා අදහස් ප්‍රාග්ධන අදහස් ප්‍රාග්ධන අදහස්
පැවත්තා ගෙවෙන ගත නැති ය.

පිටපතක මිල	:	රු. 20.00
ව්‍යුත්‍යා දායාත්වය	:	රු. 480.00
(තැපැල් ගැස්ස් ද අභාෂ්ථා)		

අධිකාරී
සහ්තිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
තැ. පෙ. 590, කොළඹ

අතිනයේ සිට වර්තමානය දක්වා ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවහාර මූලෝලේ විකාශනය පැහැදිලි කෙරෙන මෙම මූලියේ මූල් කොටස 2016 ජනවාරි - පෙබරවාරි "සටහන" කළුපයේ පළවිය.

ශ්‍රී ලංකා රුජියලේ

ගමන මග

2

විනිහා හේරත්, මාතලේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය

ଆର୍ପିକ ପିଲିଲାଙ୍କରି ଶୀର୍ତ୍ତିବ ଆରକ୍ଷଣ ପିଙ୍ଗର
ବୁର କେରେଦି

වෙළව මුදල් භාවිතය ඇරඹූ ධු සිට ම ජ්වාගේ අනුකරණ තොරට නිෂ්පාදනය කොට සංස්කරණයට මුදුහැර තිබෙනවා. විය කාසි හා හෝටුටු භාවිතය ඇරඹීමට පෙර හාන්සි මුදල් ගනුදෙනු සඳහා ගෙවාගත් අවධියේ පවා සිදුවුවක් යැයි විස්වාස කළ හැකියි. අද අප ව්‍යාප මුදල් ලෙස හඳුන්වන්නේ මේවා යි. මෙම උච්චදු පිටපුවක්ම ගෙන ඇති පියවර ද රුසයි. ඉන් එක් පියවරක් වූයේ මුදල් නිඩුන් කිරීමේ ආධිපත්‍ය තහවුරු කිරීම යි. විම ආධිපත්‍යයට වෑරණිව ගිනින් හොර මුදල් නිෂ්පාදනය කළ අයට මරණ දැඩුවම පැහැවු අවස්ථා පවා ලොව නොයෙකුත් රටවලින් ව්‍යාපා ඒ තිබෙනවා. කෙයේ වෙතත් කවාර්කාර දැඩුවමක්න් වූවත් ව්‍යාප මුදල් නිෂ්පාදනය මුළුමතින් ම වැළැක්වීම ඉතාමත් ම අපහසු කටයුත්තක්. රිට වෑරණිව තාක්ෂණික උපක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීමට මූලා බැලයිර්න් පියවර ගෙන ඇත්තේ ඒ නිස යි. ඒ අනුව මේ වහ විට ව්‍යාප මුදල් නිපදවන්නන්ට අනුකරණය කළ නොහැක තාක්ෂණික කුම මුදල් හෝටුටු නිෂ්පාදනයේ දී භාවිතයට ගෙන ලබනවා.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ද වරින් වර නව මුදල් තොට්ටුව කාණ්ඩා හඳුන්වා දෙන අතර ම ව්‍යාප මුදල් තොට්ටුව නිෂ්පාදනය වැළැක්වීමේ පියවර ලෙස තොට්ටුව සඳහා විවිධ ආරක්ෂණ සලක්‍ය රෝසක් ද හඳුන්වා දී තිබෙනවා. මෙම ආරක්ෂණ සලක්‍ය යෙදීම දෙයාකාර්යකින් සිදුකරනවා. ඇතැම් ආරක්ෂණ සලක්‍ය යොදාන්තේ තොට්ටුව සඳහා කඩවලයි නිෂ්පාදනය කරන අවස්ථාවේද ම ද. අනෙක් ආරක්ෂණ සලක්‍ය යොදාන්තේ තොට්ටුව මුද්‍රණයේ දී. ඒ අනුව:

ශ්‍රී ලංකාවේ පොරුණීක උරුමයන් විද්‍යා දක්වන
හෝරිටු කාණ්ඩයට අයතුලත් කළ ආරක්ෂණ
සලකුණු

ମୁଦ୍ରଣ କବିତାକ୍ଷୟ

සැබඳ මුදල් හෝටටුවක කඩ්පායිය මඟිල, සිනිල, දිල්ලසෙන හෝ ඉටු ගැ ස්වභාවයෙන් තොරති. විය ස්පර්ශකර බඳුමේ දී තීහේත සන ව මුද්‍රණය කර ඇති ස්ථාන ඉහළට ඉස්මත වූ සලකනු ඇතිලි තුළුවලට දැනේ. මෙම තාක්ෂණය හඳුන්වීනු ලබන්නේ “ඉන්ටර්ග්ලියෝ” මුද්‍රණය ලෙස යි.

ଆରକ୍ଷଣୀ ନୁହ

රැඹියල් 10, 20, 50 සහ 100 නොවුටුවල ආරක්ෂණ තුළ නිමවා ඇත්තේ කඩවාසියට කාවදීන ලෙස යි. විය Central Bank of Sri Lanka යන්න ඉතා කුඩා අකර්න් මූල්‍ය කරන ලද පොලීයස්ටර් තුළයේ. රැඹියල් 500 සහ 1000 නොවුටුවල කඩවාසියට කා වැද්දූ ආරක්ෂණ තුළ රඳී පැහැති කඩ ඉරි සේ දැකිය හැකි යි. නොවුටුව ආලෝකයට ගොමුකාට බැඳු විට මෙම තුළ දිස්වෙන්නේ අඛණ්ඩ සිරස් රේඛාවක් ලෙස යි. මෙම ලෝහමය තුළ හඳුන්වන්නේ “ස්ටාර වයිඩ්” නමින්. රැඹියල් 500 නොවුටුවේ මිල් මිටර් 3ක් පළමින් යුත් තුළෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ ඩේසි මල් මෝස්තරයක් දර. 1000 නොවුටුවේ මිල් මිටර් 4 ක් පළමින් යුත් තුළෙහි පැසක වියමනකට සමාන රටාවක් ද පැහැදිලිව දක්නට ලැබෙනවා. 2006 වර්ෂයේ දී තිකුත් කරන ලද රැඹියල් 2000 නොවුටුවෙහි ගොදා ඇත් ආරක්ෂණ තුළ “ස්ටාර තොශ්ම්” ලෙස හඳුන්වනු ලබන අතර නොවුටුව උස් පහත් කර බැඳීමේ දී මෙම තුළෙහි වර්ණය දිස්වෙන්නේ වරෙක තද රතු පාරින් නා වරෙක කොළ පාරින්. සමහාල රැපයක් සමගින් නොවුටුවේ වරිනාකම රැඹියල් 2000 යන්න තුළ දිගේ දැකිය හැකියි. 2005 වර්ෂයේ සිට තිකුත් කරන ලද රැඹියල් 500 නොවුටුවේ විනෝක් ගොදා තිබූ මිල් මිටර් 3 ක් පළමින් යුත් ස්ටාර වයිඩ් ආරක්ෂණ තුළ වෙනුවට මිල් මිටර් 3 ක් පළමින් යුත් ස්ටාර තොශ්ම් ආරක්ෂණ තුළ ද 2006 වර්ෂයේ සිට තිකුත් කරන ලද රැඹියල් 1000 නොවුටුවේ විනෝක් තිබූ මිල් මිටර් 4 ක් පළමින් යුත් ස්ටාර වයිඩ් ආරක්ෂණ තුළ වෙනුවට මිල් මිටර් 4 ක් පළමින් යුත් ස්ටාර තොශ්ම් ආරක්ෂණ තුළ ද ගොදා තිබෙනවා.

දිය සලකුණා

නොවුම් ආලෝකයට ගොමු කොට බැඳු විට සිංහයෙකුගේ සලකුණාක් පැහැදිලිව දැකිය හැකි යි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික කොළඹයේ දක්නට සිංහ රුපයෙහි අනුරූපක් වන අතර අත දරා සිටින කඩුව වෙන් ව ඉස්මතුවේ පෙනේ.

විනිවිද පෙනෙන සලකුණා

නොවුම් ආලෝකයට ගොමු කොට බැඳු විට විනි මුහුණා සහ පිටුපස විකිනෙකර සම්පාත වෙන පරිදි මුද්‍රණය කර ඇති හඩුනල හෝ මෝස්ස්තර දක්නට හැකි යි.

ස්ථරීයට දැනෙන ඉරි සලකුණා

රුපියල් 2000 නොවුම්වේ වම් සහ දකුණු පස තීරෑවල මැදට වන්නට ඉරි රටා ගොනා තිබෙන අතර ඒවා ස්ථරීයයේදී රත් ස්වභාවයෙන් දැනේ. මේ නිසා උග්‍රභාබාධිත අයට වුව ද නොවුම් පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි යි.

දිලිසෙන පරිය

නොවුම්වේ පිටුපස නොවුම් දිගේ සිරස් අතට ගමන් කරන්නා වූ රන් පැහැති දිලිසෙන පරියක් මුද්‍රණය කර තිබෙනවා.

බහු ස්ථර සැගැවුන සලකුණා

නොවුම් අයක් මට්ටම්හි තීරස්ව ඇලකර බලන විට විනි වටිනාකම සඳහන් සැගැවුන සංකේතයක් දක්නට ලැබෙනවා. සාමාන්‍යයෙන් මෙම ලක්ෂණය දක්නට ලැබෙන්නේ නොවුම්වල පහසු මැද කොටසේ යි.

වැර ගැන්වූ කොන්

2005 නොවැම්බර් 19 වැනි දිනෙන් පසුව නිකුත් කරන ලද රුපියල් 2000 සහ රුපියල් 500 නොවුම්වල ද 2006 ජූලි 03 වැනි දිනෙන් පසුව නිකුත් කරන ලද රුපියල් 1000 නොවුම්වල ද නොවුම්වේ සිව්‍යකොන් විකර්ණ රේඛා ලෙසින් දිවෙන විශේෂත දිය සලකුණක් දැකිය හැකියි. මෙම සලකුණ හැඳුන්වෙන්නේ වැර ගැන්වූ කොන් නමින්.

රුපියල් 5000 ක නොවුම්වක්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 11 වැනි මුදල් නොවුම් කාණ්ඩය තිබුත් කළේ 2011 වර්ෂයේ. විනි තේමාව වුනේ සංවර්ධනය, සෞඛ්‍ය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ හැටුම් ශේෂීන් යන්න යි. මෙම කාණ්ඩයට රුපියල් 20, 50, 100, 500, 1000 සහ 5000 වටිනාකම් සහිත නොවු ඇතුළත් වූතා. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රුපියල් 5000 වටිනාකම් සහිත මුදල් නොවුම්වක් ප්‍රථම වරට නිකුත් කරන ලද්දේ 2011 වසරේ යි.

II වන මුදල් නොවුම් කාණ්ඩයේ ඇතුළත් රු සටහන්

රුපියල් 20

මුහුණාන - කොළඹ විරායේ වර්තමාන දුරුණයක්, කොළඹ විරායේ පැරණි දුරුණයක්, ශ්‍රී ලංකා පැවුත් බස්සා (පඩුවන් බස්සා), නිල්ගල සමනළය

පසුපස - උඩරට හැටුම් සම්ප්‍රාදායක් අයන් වෙස් හැටුම් ශේෂීන්, ගැටබෙර වාදන ශේෂීන්, පුන්කලස සහිත මුරගලක්, තහි ලියවැවක්

රුපියල් 50

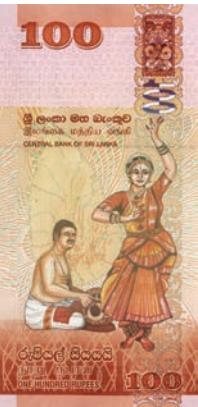

මුහුණාන - මනමිපිටියේ ඉදිකළ නව පාලම, දුම්රිය මාරුය හා වික්ව ගමන් කරන්නා වූ පැරණි පාලම, දෙමෝදර ආරැක්කු නවයේ පාලම, ශ්‍රී ලංකා අනු මැසිමාරා, පිටතිල් කොළයා නමැති සමනළය.

පසුපස - පහතරට හැටුම් සම්ප්‍රාදාය අයන් විභිජ පුවන හැටුමේ යෙදෙන ශේෂීන්, යක් බෙර වාදන ශේෂීන්, පුන් කලස සහිත මුරගලක්, තහි ලියවැවක්

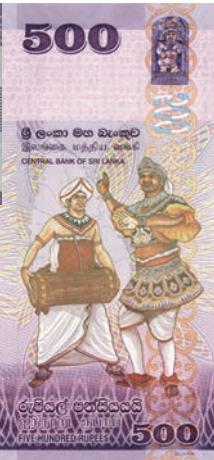
රුපියල් 100

මුහුණාන - නොරෝව්වේල් ගල් අගුරු බලාගාරය, පසුබිම්න් විදුලි රුහැන් සමගින් දිස්වන ලක්ෂපාන දිය අල්ල, ශ්‍රී ලංකාවේ රතු දෙමුල්විවා, සරා කොළයා නමැති සමනළය

පසුපස - ඉන්දිය හාස්ථීය සම්පූහයට අයන් පරිභාශා නැවුම් යෙදෙන ශේෂයක්, මඟ්‍ය බෙර වාදන ශේෂයක්, නාගරාජ මුරගලක් සහ ද්වීත්ව ලියවැලක්.

රුපියල් 500

මුහුණාන - කොළඹ නගරයේ පිහිටි ලේක වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානය හා ලංකා බැංකු මුලස්ථානය, මහනුවර ලංකාතිලක විභාරය, ශ්‍රී ලංකා අල් ගිරවා, හෙළ නිල පර්මය නමැති සමන්ලය

පසුපස - පහතරට දෙවොල් මඩු නැවුම් සම්පූහයට අයන් තෙළ්මේ නැවුම් යෙදෙන ශේෂයක්, යක් බෙර වාදන ශේෂයක්, පද්මනැශ මුරගලක්, ද්වීත්ව ලියවැලක්

රුපියල් 1000

මුහුණාන - ගම්පොල-නුවරඑළිය මාරුග දේ ඇලුතින් ඉදි වූ රම්බොඩ උමග, ව්‍ය ස්ථානයේ වූ පැරණි රම්බොඩ දුර්ගය, ශ්‍රී ලංකා තිරා මලින්තා, සිතිර සිව්වා නමැති සමන්ලය.

පසුපස - සබරගමුව නැවුම් සම්පූහයට අයන් මල්පදය නැවුම් යෙදෙන ශේෂයක්, ද්වීත්ව බෙර වාදන ශේෂයක්, බහිරව රුප සහ දිසා පාලක රුප සහිත මුරගලක්, ද්වීත්ව ලියවැලක්

රුපියල් 5000

මුහුණාන - වෙශේරගල ටේල්ලේ දැරුනයක්, කැනියෙන් වේශේල්ලේදරුනයක්, ශ්‍රී ලංකා කහ කන් කොන්ඩයෙක් (ගුරු කොන්ඩයෙක්), දෙනි සැරියා නමැති සමන්ලය

පසුපස - නාග රාක්ෂ නැවුම් යෙදෙන ශේෂයක්, ගුරුල් රාක්ෂ නැවුම් යෙදෙන ශේෂයක්, රත්න ප්‍රාසාදය මුරගල, කල්ප වෘක්ෂ ලියවැල් මේස්තරයක්

ආරක්ෂණ සලක්තු තවත් තර කෙරෙයි

2011 නහු මූල්‍ය නොවුව කාන්ඩය මගින් නොවු සඳහා යොදාන ආරක්ෂණ සලක්තු තව දුරටත් වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගෙන තිබෙනවා.

කඩ්පාසිය

සියලු ම නොවු නිෂ්පාදනය කර ඇත්තේ 100% ක් කපු මිශ්‍ර පළුපයක් උපයෝගී කොට ගෙන සඳ කඩ්පාසිවරින්. මේ නිසා නොවුවලට සාමාන්‍ය කඩ්පාසිවලට වඩා තද ගතියක් ද රෑ ගතියක් ද ලැබෙනවා. වීමෙන් ම විය නොවුවල දිගුකළ් පැවත්මට ද ජේතුවක්. මේ විශේෂ ලක්ෂණ නිසා සඩී මුදුර් නොවුවක් අග්‍රිත තුවවිලට දැනෙන ස්පර්ශය මගින් හඳුනාගත හැකියි. මෙම විශේෂ ලක්ෂණ සඩී මාරුගල ආකාරයෙන් නිෂ්පාදනය කරන බැවින් විවැති කඩ්පාසි සාමාන්‍ය වෙළෙඳපාලන් ලබාගත නොහැකියි.

දිය සලක්තු

වික් වික් නොවූවේ මූහුණත විකිනෙකට වෙනස්වූ කුරුල්ලන්ගේ රුප දැක්වෙයි. ඒ ඒ නොවූවල දිය සලකුණ ලෙස දක්වා ඇත්තේ ද විම කුරුලු රුප ම යි. විමෙන් ම නොවූවේ වරිනාකම විශේෂීත දිය සලකුණක් ලෙසින් සිරස් අතට ඉලක්කම්වලින් දක්වා තිබෙනවා.

ආරක්ෂණ නුතු

රුපියල් 5000, 1000 සහ 500 නොවූවලට පිළිවෙළින් මිලිමිටර් 3, 2.5 හා 2 පළමින් යුතු වූ, රතු සහ කොළ ලෙස වර්ණය වෙනස්වන්නා වූ තැනින් තැන මතුවේ පෙනෙන "ස්ටර්ඩෝම්" ආරක්ෂණ නුතු යොදා තිබෙනවා. රුපියල් 20, 50 සහ 100 නොවූවල ආරක්ෂණ නුතු සම්පූර්ණයෙන් ම නොවූව තුළට ම ඇතුළු කර ඇති අතර, නොවූවේ වරිනාකම හා CBSL යන අක්ෂර සමග විය ඇත්තේ ඉරක් ලෙස දිස්වෙයි.

ස්ක්‍රී මූලික

නොවූවේ ඇගුලිතුවලින් ස්ක්‍රී සිරමේදී උස්වූ මූලික පුදේශ හඳුනා ගත හැකියි. නොවූවේ මූහුණත මහ බිංකුව හමැති පාය සහ කොටස සහ නොවූව මධ්‍යයේ පිහිටි මෝස්තර, නොවූවේ පහළ කෙපවරේ නොවූවේ වරිනාකම දක්වා ඇති කොටස, නොවූවේ පිවුපස පහළ වරිනාකම දක්වෙන ඉලක්කම් උස්වූ මූලික ලෙසින් අභ්‍යාශ්‍ය කර තිබෙනවා.

විනිවිද පෙනෙන සලකුණ

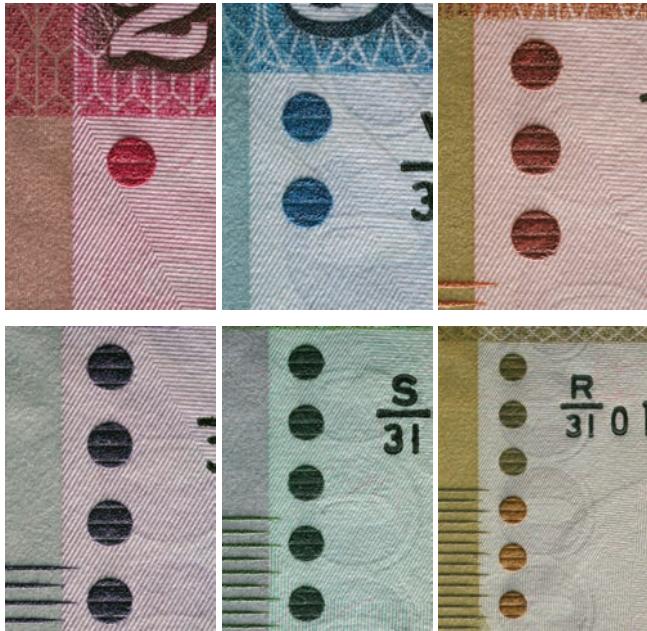
නොවූවේ ආලෝකයට යොමු කොට බැලීමේ ද නොවූවේ මූහුණත වර්ණ දෙකින් කඩින් කඩ දක්වා ඇති වරිනාකම සඳහන් ඉලක්කම් කොටස් (සමන්ව රුපය අසල), නොවූවේ පිවුපස ඇති ඒ හා සමාන ඉලක්කම් කොටස් සමග විකිනෙකට සමඟ වී සම්පූර්ණ ඉලක්කම් සේ දිස්වේ.

ඉතා බුඩා අක්ෂර

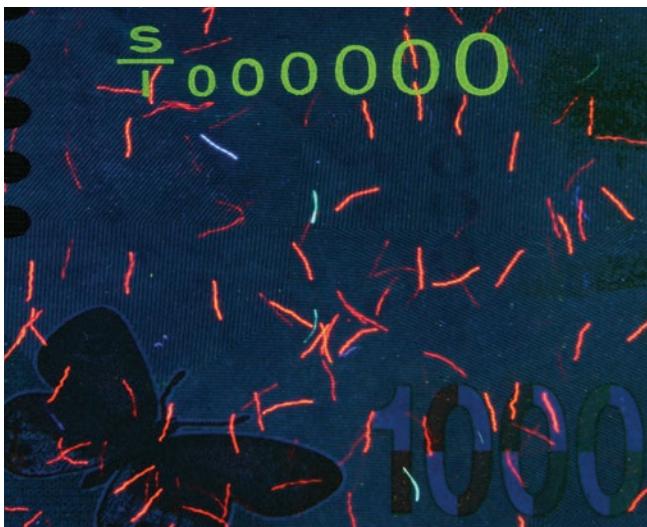
නොවූවේ සමන්ව රුපයට පහළ කොටස් දෙස සම්පූර්ණ ඉතා බුඩා ලෙස මූලික "CBSL" යන අක්ෂර සහ නොවූවේ වරිනාකම ඉලක්කම් දැකිය හැකි යි.

දැනුම්බාධිත පුද්ගලයන් වෙනුවෙන් ගොඳා ඇති සලකුණු

දැනුම්බාධිත පුද්ගලයන්ට හෝරුවුවල වරිහාකම හඳුනාගැනීමට හැකි වන පරිදි හෝරුවේ වම්පස සිරස් අතර රෑල් මුද්‍රිත තිත් (රු. 20 හෝරුවේ වික් තිතක්) හෝරුවේ වරිහාකම අනුව වැඩිවෙම්න් යහා ආකාරයට මුද්‍රණය කර තිබෙනවා.

වර්ත්‍ය ගන්වන ලද සිනින් කෙදි

කඩ්පාසිය නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අවස්ථාවේ දී ම කඩ්පාසියට ඇතුළු කරනු ලබන රතු, කොළ සහ නිල් පැහැයෙන් යුත් මිලි මේටර් 4 ක පමණ දිගින් යුත් ඉතා සිනින් කෙදි කොටස් තවත්

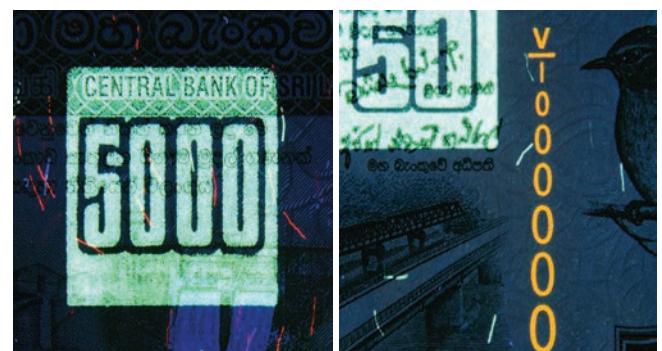
විශේෂිත ආරක්ෂණ සලකුණක්. මෙම කෙදි පියවි ඇසට දැකිය හැකි වන අතර පාර පමිණුල කිරීතා ආලෝකය හමුවේ ප්‍රතිදිපතය වෙයි. මෙම ආරක්ෂණ සලකුණ මහ බංඩව විසින් හෝරුවුවලට හඳුන්වා දෙන උද නව ආරක්ෂණ සලකුණක්. විය නව හෝරු කාණ්ඩයේ සියලු ම හෝරුවල දක්නට තිබෙනවා. වීමෙන් ම ඉහළ අගයක් සහිත හෝරුවල මේවා වැඩි ප්‍රමාණවලින් දක්නට හැකියි.

වැර ගැන්වූ කොන්

“වැර ගැන්වූ කොන්” නමැති දිය සලකුණ වික් වික් හෝරුවේ කොන් භතරේ විකර්ණ ආකාරයෙන් දිවෙන්නා වූ ඉරු ලෙසින් දැක්වෙයි.

ප්‍රතිදින්ත (උලොරසන්ට්) මුද්‍රණ

මෙය උලොරසන්ට් තීන්ත මගින් විශේෂිත මුද්‍රණයක් ලෙසින් හෝරුවුවලට ඇතුළත් කරන ලද ආරක්ෂණ සලකුණක්. විහි පාර පමිණුල කිරීතා ආලෝකය හමුවේ ප්‍රතිදිපතය වෙයි. සියලු ම හෝරුවුවල එම හෝරුවේ වරිහාකම කොටුවක් තුළ උලොරසන්ට් තීන්තවලින් මුළුපිතයි. රුපියල් 5000 හෝරුවේ ගොඳා ඇත්තේ “ප්‍රමිති” නමැති රතු පැහැයෙන් දිස්වන උලොරසන්ට් මුද්‍රණයක්.

කෙතෙක් ආරක්ෂණ පියවර තර කළ ද දිවයින පුරා නොයෙක් විට තැනීන් තැන නොර නොරිටු මූල්‍යාංශ කර බෙදා හැරීම් පිළිබඳව හෙළිදුරුව් වෙයි. වෙහෙත්;

- නොර නොරිටුවක් තැනීම නොෂ විවැති කියාවලියක කුමන කොටසක් නොෂ දැනුවත් ව සිදුකිරීම.
- නොර නොරිටුවක් බව දැනුවත්ව නොෂ නොර නොරිටුවක් බවට පිළිගත හැකි තීඩිය දී, නොර නොරිටුවක් මෙලි ගැනීම, විතිනීම, තුවමාරු නිර්ම නොෂ විය සැංච නොරිටුවක් ලෙස භාවිත නිර්ම.
- නොර නොරිටුවක් බව දැනුවත් ව විය සැංච නොරිටුවක් සේ භාවිත නිර්මී අදාළයින් තමා සහ්තකයේ තබාගැනීම.
- නොර නොරිටුවක් තැනීම සඳහා යම් යහ්තුයක්, උපකරණයක්, දුන්‍යායක් නොෂ වෙනත් ඕනෑම ම මෙවලමක් සැපයීම, විතිනීම, මෙලි ගැනීම, ලබාදීම, විවැනි උපකරණයක් සහ්තකයේ තබා ගැනීම නොෂ විවැති කටයුත්තකට කුමන ආකාරයකින් නොෂ උදුව් නිර්ම දැඩුවම් ලැබිය හැකි වරදක්!

වහන් කටයුත්තක් සම්බන්ධයෝන් වැරදිකරු වහන්නොකට ද්‍රුණු නිති සංග්‍රහයේ අංක 478 A සහ D විධිවිධාන යටතේ වසර 20 ක් දැඩුවා වහන සිර දැඩුවමකට නොෂ දැඩුයකට නොෂ එම දැඩුවම් දෙකට ම නොෂ යටත් විය හැකියි.

1949 අංක 58 දුරන මුදල් නිති පනතේ 49 වැනි වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනවනාර මුදල් නොරිටු සහ කාසි නිකුත් නිර්මී අධිකාරීමය බිඟය පැවරී අයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට. පනතේ 50 වැනි වගන්තිය යටතේ වෙනත් නිසිදු අයෙකු විසින් මුදල් නිකුත් නිර්ම සපුරා තහනම් වෙයි.

නොර නොරිටුවක් යයි සැක කළ හැකි නොරිටුවක් එබේ අතර පත්වුවනොත්;

- සැංච නොරිටුවක් සමග විය සසඳා බලන්න.
- සැංච නොරිටුවල දක්නට ලැබෙන ආරක්ෂණ සලක්තා සැක සහිත නොරිටුවේ නිඛෙනවාද?
- සැක සහිත නොරිටුව හැකි පමණ ඉක්මනීන් මාරු නිර්මට, වෙන අයෙකු අතර පත්කිරීමට උත්සුක වෙන්න ව්‍යා.
- නොරිටුව ඔබට ලබාදු ආකාරයත් විනි වට්නාකම, අනුග්‍රෑහී අංකය ආදායෝ සඳහන් කරන්න.
- විය ඔබට ලබාදුන් පුද්ගලයා පිළිබඳ හැඩිරැව නොෂ විම නොරිටුව අතර පත්වු ස්ථානය, පුද්ගලයා පිළිබඳ දන්නා නොරුරු ඇත්තෙන් විම විසින්තර අමතකවීමට පළමු සටහන් කරන්න.
- නොරිටුව වැඩිපුර අතපතගාම වැපැක්වීමට විය මියුම් කටයුතු බහාලුන්න.

- පළමු ඇති පොලීසියට විම නොරිටුව සහ ඔබ සොයාගත් විසින්තර සහ නොරුරු නොවළහා දැනුම් දෙන්න.

විය ඔබ විසින් ඉටුකළ යුතු සමාජ මෙහෙවරක්!

සමරු කාසි හා නොරිටු

ජාතික හා අන්තර්ජාතික වැදගත්කමකින් යුත් සංවත්සර උත්සව හා සම්මේලන සැමරීමටත්, සුවිශේෂී කාර්යාලයක් ඉටුකරන ලද ආයතන සහ පුද්ගලයින්ට ගරු නිර්මක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්ත් වර සමරු නොරිටු හා කාසි නිකුත් කරනු ලබනවා. මෙම සමරු නොරිටු මූල්‍යාංශ කරන්නේ සමරු කාසි විංකනය කරන්නේ සිමිත සංඛ්‍යාවක්.

විශේෂී සිදුවීම් සැමරීමට නිෂ්පාදනය කරනු ලබන මේවා බොහෝවිට සංසරණයයේ පවතින නොරිටු හා කාසිවලට විඛි සුවිශේෂී නිර්මාණයන්. සමරු කාසි හා නොරිටු විකුතු කරන්නේ මෙන් ම නාතුක විශේෂයෙන් මේවාට ගෙනසර්තික වට්නාකමට විඛි විඛිවලට බො දෙන්නේ විති ඇති දුර්ලත්වය නිසියි. විවිධ ප්‍රමාණවලින්, රජ් හා රජ් ටැං වට්නාකම්හි වැඩි ලොඨවලින් මෙන් ම අනෙකුත් ලොඨවලින් ද සමරු කාසි විංකනය කර නිඛෙනවා.

පළමු සමරු කාසිය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පළමු කාසිය ම දී?

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 1957 වර්ෂයේ තම ප්‍රථම කාසි නිකුතුවේ දී කාසි 2 ක් නිකුත් කර නිඛෙනවා. ඒවා සංසරණය සැදහා නිකුත් කළ සමරු කාසි, ව්‍යා සිට 2015 වසර දැඩුවා සමරු කාසි 61 ක් සහ සමරු නොරිටු 3 ක් නිකුත් කර නිඛෙනවා. මේවා මගින් විවිධ විශේෂ අවස්ථා සහ විශේෂ වර්ත සිංහල්කර නිඛෙනවා.

වර්ණවත් කාසියක්

පළමුවරට විරෝධ තීපෙක සංකලනයකින් යුත් සමරු කාසියක් නිකුත් කළේ 2010 දෙසැම්බර් 15 දින සි. මූහුණා වට්නාකම රුපියල් 5000 ක් වූ විය නිකුත් කළේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 60 වැනි සංවත්සරය සැමරීමට.

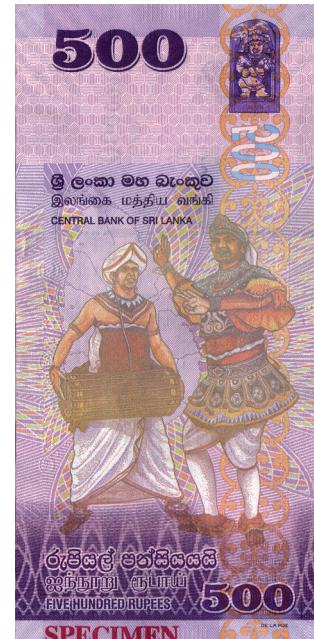

පුරුම වතාවට සමරු නොරිටුවක්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පුරුම වතාවට සමරු නොරිටුවක් නිකුත් කළේ 1998 වර්ෂයයේ. විය රුපියල් 200 ක වට්තාකමින් යුත් පොලීම් නොරිටුවක්. විය නිකුත් කළේ ශ්‍රී ලංකාවේ 50 වැනි නිදහස් සංවත්සරය වෙනුවෙන්.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රාජ්‍ය සමුළුව ශ්‍රී ලංකාවේ පැවතීමේ වෙනුවෙන් 2013 වසරේද දී රුපියල් 500 වට්තාකමින් යුත් සමරු නොරිටුවක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළා. මෙය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ තුන්වන සමරු නොරිටුවයි.

ශ්‍රී ලංකාවට සාමය හා සේෂාභාගය උඩුවීම සැමරීමට 2009 වසරේද දී රුපියල් 1000 වට්තාකමින් යුත් සමරු නොරිටුවක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නිකුත් කළා.

විදු සීමා ආද දැක්වා කටරු කාණි

වර්ෂය
1957වර්ෂ 2500 බුද්ධ ජයන්තිය
වරිනාකම රුපියලදි, ලොළය තහි/නිකල්වර්ෂ 2500 බුද්ධ ජයන්තිය
වරිනාකම රු.5, ලොළය රිඳීවර්ෂය
1957වර්ෂය
1976නොබැඳූ ජාතින්ගේ පස් වැනි සමුළුව -
කොළඹ
වරිනාකම රු.5, ලොළය තහි/නිකල්නොබැඳූ ජාතින්ගේ පස් වැනි සමුළුව -
කොළඹ
වරිනාකම රු.2, ලොළය තහි/නිකල්වර්ෂය
1968වර්ෂය
1978පළමුවන විධායක ජනාධිපති ජේ ආර්
ජයවර්ධන මහතාගේ පදන් ප්‍රාජන්තය
වරිනාකම රුපියලදි, ලොළය තහි/නිකල්පළමුවන විධායක ජනාධිපති ජේ ආර්
ජයවර්ධන මහතාගේ පදන් ප්‍රාජන්තය (හිමාකාර)
වරිනාකම රුපියලදි, ලොළය රන් (කැරටී 22)වර්ෂය
1976වර්ෂය
1981ස්ථාන ජන්ද බිලය ලැබීමේ 50 වැනි
සංවත්සරය
වරිනාකම රු.5, ලොළය තහි/නිකල්මහවැලි සංචාරන කෝශන තුළය
වරිනාකම රු.2, ලොළය තහි/නිකල්වර්ෂය
1981වර්ෂය
1987ජගන් කිවාස වසර
වරිනාකම රු.10, ලොළය තහි/නිකල්ජගන් කිවාස වසර (හිමාකාර)
වරිනාකම රු.10, ලොළය තහි/නිකල්වර්ෂය
1987

වර්ෂය
1990

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 40 වැනි
සංචිතය (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.500, ලෝහය රු.5

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 40 වැනි
සංචිතය
වට්චාකම රු.500, ලෝහය රු.5

වර්ෂය
1990

වර්ෂය
1991

5 වැනි දකුණු ආසියාන ශ්‍රී ඩා සම්මේලනය
කොළඹ (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.100, ලෝහය රු.5

5 වැනි දකුණු ආසියාන ශ්‍රී ඩා සම්මේලනය
කොළඹ (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.500, ලෝහය රු.5 (කැරටී 12)

වර්ෂය
1991

වර්ෂය
1992

විධායක ජනාධිපති ආර් ප්‍රේමඳාස මහතාගේ
සඳවී ප්‍රාස්තිය තෙවැනි සංචිතය (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.පියලුදී, ලෝහය තඩි/නිකල්

විධායක ජනාධිපති ආර් ප්‍රේමඳාස මහතාගේ
සඳවී ප්‍රාස්තිය තෙවැනි සංචිතය
වට්චාකම රු.පියලුදී, ලෝහය තඩි/නිකල්

වර්ෂය
1992

වර්ෂය
1992

විධායක ජනාධිපති ආර් ප්‍රේමඳාස මහතාගේ
සඳවී ප්‍රාස්තිය තෙවැනි සංචිතය (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.පියලුදී, ලෝහය රු.5

විධායක ජනාධිපති ආර් ප්‍රේමඳාස මහතාගේ
සඳවී ප්‍රාස්තිය තෙවැනි සංචිතය (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.පියලුදී, ලෝහය රු.5 (කැරටී 22)

වර්ෂය
1992

වර්ෂය
1995

ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංචිතය
සංචිතය
වට්චාකම රු.2, ලෝහය තඩි/නිකල්

2300 අනුවු මිලි ජයන්තිය (හිමාකාර)
වට්චාකම රු.500, ලෝහය රු.5

වර්ෂය
1993

වර්ෂය
1995

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ 50 වැනි
සංවත්සරය
වර්ත්‍යාකම රු.5, ලොළය නිකල්/පිත්තල

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ 50 වැනි
සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්‍යාකම රු.5, ලොළය නිකල්/පිත්තල

වර්ෂය
1995

වර්ෂය
1998

ශ්‍රී ලංකාවේ 50 වැනි නිදහස් සංවත්සරය
(හිමාකාර)
වර්ත්‍යාකම රු.5000, ලොළය රන් (කැරටී 22)

එක්සත් ජාතීන්ගේ ලමා අරමුදලේ 50 වැනි
සංවත්සරය
වර්ත්‍යාකම රු.1, ලොළය තම්/නිකල්

වර්ෂය
1996

වර්ෂය
1998

ශ්‍රී ලංකාවේ 50 වැනි නිදහස් සංවත්සරය
වර්ත්‍යාකම රු.10, ලොළය දේශී ලොළය
(පිටත වටය- තම් සහ නිකල්, ඇතුළත -
නිකල් සහ පිත්තල)

ශ්‍රී ලංකාවේ 50 වැනි නිදහස් සංවත්සරය
(හිමාකාර)

වර්ෂය
1998

වර්ෂය
1999

1996 ලොළ ක්‍රිකට් තුකුලාභය දිනා ගැනීම
වර්ත්‍යාකම රු.5, ලොළය නිකල්/පිත්තල

1996 ලොළ ක්‍රිකට් තුකුලාභය දිනා ගැනීම
(හිමාකාර)

වර්ෂය
1999

වර්ෂය
1999

ශ්‍රී ලංකා ග්‍රද්ධි හමුදාවේ 50 වැනි සංවත්සරය
වර්ත්‍යාකම රු.5, ලොළය නිකල් ආලේපිත වාහෝ

ශ්‍රී ලංකා ග්‍රද්ධි හමුදාවේ 50 වැනි සංවත්සරය
(හිමාකාර), වර්ත්‍යාකම රු.5, ලොළය නිකල් ආලේපිත වාහෝ

වර්ෂය
1999

<p>වර්ෂය 2000</p> <p>ශ්‍රී ලංකා නාටික හමුදාවේ 50 වැනි සංචිතය (හිමාකාර) වර්ත්තාකම රුපියලදී, ලොළඟ තඩි/නිකල්</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා නාටික හමුදාවේ 50 වැනි සංචිතය (හිමාකාර) (හිමාකාර) වර්ත්තාකම රු.1000, ලොළඟ රු.1</p> <p>වර්ෂය 2000</p>
<p>වර්ෂය 2001</p> <p>ශ්‍රී ලංකා ඉවත් හමුදාවේ 50 වැනි සංචිතය (හිමාකාර) වර්ත්තාකම රුපියලදී, ලොළඟ තඩි/නිකල්</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා නාටික හමුදාවේ 50 වැනි සංචිතය වර්ත්තාකම රුපියලදී, ලොළඟ නිකල් ආලේපිත වානේ</p> <p>වර්ෂය 2000</p>
<p>වර්ෂය 2003</p> <p>භාෂා මෙෂ් පෙන්සන් ප්‍රඛාවේ 250 වැනි සංචිතය (ප්‍රවර උපාල නාහිමි) වර්ත්තාකම රු.5, ලොළඟ නිකල්/පින්තුල</p>	<p>කොළඹ කුමය 50 වැනි සංචිතය වර්ත්තාකම රු.2, ලොළඟ තඩි/නිකල්</p> <p>වර්ෂය 2001</p>
<p>වර්ෂය 2006</p> <p>ඩුඩ් පරිනිර්වාණයෙන් 2550 වැනි සංචිතය (හිමාකාර), වර්ත්තාකම රු.2000, ලොළඟ රු.1 (කොටසක් රු.5 ආලේපිත)</p>	<p>ඩුඩ් පරිනිර්වාණයෙන් 250 වැනි සංචිතය (වැළැවුව ශ්‍රී යාර්ථංකර සගරාජ මාහිමි) වර්ත්තාකම රු.5, ලොළඟ නිකල්/පින්තුල</p> <p>වර්ෂය 2003</p>
<p>වර්ෂය 2006</p> <p>ඩුඩ් පරිනිර්වාණයෙන් 2550 වැනි සංචිතය වර්ත්තාකම රු.5, ලොළඟ පින්තුල ආලේපිත වානේ</p>	<p>ඩුඩ් පරිනිර්වාණයෙන් 2550 වැනි සංචිතය (හිමාකාර) වර්ත්තාකම රු.1500, ලොළඟ රු.1</p> <p>වර්ෂය 2006</p>

වර්ෂය
2007

ලෝක කුසලාන ත්‍රිකාරී (අනුගුරුතාව)

වර්තාකම රු.1000,

ලෝහය නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2008

අර්ථකාධික අරමුදලේ 50 වැනි සංච්‍රීය

(හිමාකාර), වර්තාකම රු.1000,

ලෝහය නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2008

අර්ථකාධික අරමුදලේ 50 වැනි සංච්‍රීය

වර්තාකම රු.2,

ලෝහය නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2009

ශ්‍රී ලංකා සුද්ධී හමුදාවේ 60 වැනි සංච්‍රීය

වර්තාකම රු.1000, ලෝහය රිඳී

වර්ෂය
2010

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 60 වැනි සංච්‍රීය

(හිමාකාර),

වර්තාකම රු.5000, ලෝහය රිඳී

ලෝක කුසලාන ත්‍රිකාරී (අනුගුරුතාව)

වර්තාකම රු.5,

ලෝහය නිකුතු ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2007

අර්ථකාධික අරමුදලේ 50 වැනි සංච්‍රීය

වර්තාකම රු.1000,

ලෝහය නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2008

ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ ද්‍රව්‍ය සංච්‍රීය

(හිමාකාර),

වර්තාකම රු.200, ලෝහය රිඳී

වර්ෂය
2009

ශ්‍රී ලංකා සුද්ධී හමුදාවේ 60 වැනි සංච්‍රීය

වර්තාකම රු.1000, ලෝහය තඩි/නිකල්

වර්ෂය
2009

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාවේ 60 වැනි සංච්‍රීය

වර්තාකම රු.2,

ලෝහය නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2011

වර්ෂය
2011

2600 සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.10, ලේඛන නිකල් ආලේපිත වානේ

2600 සම්බුද්ධත්ව ජයන්තිය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.1000, ලේඛන රිඳී

වර්ෂය
2011වර්ෂය
2011

කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයේ 125 වැනි සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.2000, ලේඛන රිඳී

මහජන බැංකුවේ 50 වැනි සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.1000, ලේඛන කොටසක් රන් ආලේපිත රිඳී

වර්ෂය
2011වර්ෂය
2012

ශ්‍රී ලංකා - ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය තාත්ත්‍රික සඩ්ව්‍යාවට 60 වැනි සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.1000, ලේඛන රිඳී

ශ්‍රී ලංකා බාලදක්ෂ ව්‍යාපාරයේ ගන සංවත්සරය, වර්ත්තාකම රු.2, ලේඛන නිකල් ආලේපිත වානේ

වර්ෂය
2012වර්ෂය
2014

ඉංකා බැංකුවේ 75 වැනි සංවත්සරය
වර්ත්තාකම රු.5, ලේඛන පින්තුල ආලේපිත වානේ

ශ්‍රී ලංකා අන්තර්ක ධර්මභාෂා තුනාගේ 150 වැනි ජන්ම සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.500, ලේඛන රිඳී

වර්ෂය
2014වර්ෂය
2015

කොළඹ මහ නගර සභාවී 150 වැනි සංවත්සරය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.500, ලේඛන රිඳී

ඡ්‍යුඩ්ධේන්තම පුද්‍යෝසියේ පාල් වහන්දේගේ ශ්‍රී ලංකා සම්පූජ්‍යතිය (හිමාකාර)
වර්ත්තාකම රු.500, ලේඛන රිඳී

වර්ෂය
2015

ශ්‍රී ලංකාවේ තරිතාලන දිස්ත්‍රික්ක 25 හිලෝම් කොරෝන් නිකුත් කරන ලද රු. 10/- භාව කාසි කාණ්ඩය

වර්ෂ 2014 දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක 25 පිළිබඳ කරමින් රුපියල් 10 වට්නාකමින් යුතු නව කාසි කාණ්ඩයක් නිකුත් කළා. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කවලට අනන්‍ය වූ ලක්ෂණ මෙන්ම ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයන්ට විශේෂීත වූ ස්ථාන සහ කරුණු නිරුපණය වුණා. මෙම කාණ්ඩය යටතේ පළමු කාසි නිකුතුව සිදු කරන ලද්දේ වර්ෂ 2014 නොවැම්බර් මස 17 වන දින යි.

මෙම ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු අවස්ථාවට සහභාගි වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය විතු ඕල්පින් වෙනුවෙන් දීප ව්‍යාප්ත තරගයක් පැවැත්වා. එහි දී තොරා ගන්නා ලද නිර්මාණ ඇසුරෙන්, රුපියල් 10 වට්නාකමින් යුතුව මල තොඟැදෙන වානේ ලෝහයෙන් මෙම කාසි වෘත්තනය කළේ ස්ලේච්ඡියානු වෘත්තන සමාගමක් වන “මින්කොට්ටා කොමිනිකා” විසින්.

රුපියල් 10 නව කාසි කාණ්ඩයට අයත් කාසිවල මුහුණාත රු 5 සටහන්.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්ක කාසිය

ගල්බය ව්‍යාපාරය යටතේ ඉදිකළ සේනානායක සමුද්‍ය සහ එය ඉස්මත්තේ ඉදිකර ඇති මහාමානා ඩී.එස්. සේනානායක මහතාගේ පිළිරුව.

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්ක කාසිය

ඡයයි මහා බේශ්වා සහ පොරාණික අනුරාධපුර රාජධානීයේ න්‍යාධාරී තැන්තාවෙළේ.

බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක කාසිය

දුරුණීය ලෙස ඇද හැමෙන දුන්හිද ඇල්ල.

මධිකලපුව දිස්ත්‍රික් කාසිය

පාසිකුබා සංචාරක කලාපය සහ
ජනප්‍රවාදයේ එන හි කියන මාල්වන්.

කොළඹ දිස්ත්‍රික් කාසිය

ලෝක වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානය, ලංකා බැංකු මූලස්ථානය,
නෙළම් පොකුණ රෝග ගාලුව සහ කොළඹ වරාය.

ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාසිය

ලන්දේසි කොටුව, ගාල්ල ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩා ගෙනය
සහ ගාල්ල මධ්‍යම බස් තැවතුම්.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය

කැළඹි විහාරය.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් කාසිය

මත්තල ගුවන්තොටාවුපල සමග මාගම්පුර වරාය.

යාපනය දිස්ත්‍රික් කාසිය

ලේතිහාසික නල්ලුර කෝට්ඨාල.

කළුතර දිස්ත්‍රික් කාසිය

කළුතර හා බැඳුණු ප්‍රසිද්ධ පළතුරක් වන මැශෙනස් සහ තවත් එළවුල වර්ග කීපයක්.

මහනුවර දිස්ත්‍රික් කාසිය

පූර්තනීය දළදා මාලිගාව.

කෘෂිල්ල දිස්ත්‍රික් කාසිය

පින්තුවල අලි අනාථාගාරය.

කිලිනොව්ව දිස්ත්‍රික් කාසිය

එම පුදේශයට විශේෂ වූ “කොමිපරාය” නමින් හැඳින්වෙන වී බිස්ස.

කුරුනේගල දිස්ත්‍රික් කාසිය

ඇතාගල සහ නගර මධ්‍යයේ ඇති ඔරලෝසු කණුව.

මත්නාරම දිස්ත්‍රික් කාසිය

මධු පල්ලිය.

මාතලේ දිස්ත්‍රික් කාසිය

සිගිරි බිතුසිතුවම් පසුබීමෙහි සිගිරි පර්වතය.

මාතර දිස්ත්‍රික් කාසිය

දෙවන්දර පුද්පාගාරය.

මොනරාගල දිස්ත්‍රික් කාසිය

කිරි වෙහෙර, රැහුණු මහා කතරගම දේවාලය සහ
අලංකාර මොනර රුවක්.

මුලතිව දිස්ත්‍රික් කාසිය

දේවර කරමාන්තයෙහි යෙදෙන වෛෂ්ලර යාත්‍රාවක්.

නුවරඑශ්ට දිස්ත්‍රික් කාසිය

කඩකරදේ තේ දළ නෙළන කාන්තාවක්.

පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික් කාසිය

පරානුම සමූද්‍ය පසුබිම් කරගත් පළමුවන පරානුමබාහු රුපුගේ යැයි සැලකෙන පිළිරුව.

පුත්තලම දිස්ත්‍රික් කාසිය

දීවියෙක් සහ බොල්ගින් මාලවෝ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික් කාසිය

ශ්‍රීපාදස්ථානය සහ මැණික්.

නිකුත් මල දිස්ත්‍රික් කාසිය

පූර්ත්‍යාව කෝනේෂ්වරම කෝවිල, සේරුවාවිල රාජ මහා විහාරය සහ මුස්ලිම පල්ලීයක්.

වචනියාව දිස්ත්‍රික් කාසිය

කුම්බුරු යායක් සහ එළවල්.

ශ්‍රී ලංකා සමරා කාසි හා නොට්ටු ගෙන තවදුරටත්...

1950 අගෝස්තු මස 28 වන දින ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව ස්ථාපනය කිරීමත් සමග ඉ ලංකාව තුළ ව්‍යවහාර මුදල් නොට්ටු සහ කාසි නිකුත් කිරීමේ අධිකාරීමය බලය ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව වෙන පැවරණී. ඒ අනුව ඉ ලංකා මහ බංකුව විසින් සංස්කරණයට අවශ්‍ය කාසි සහ නොට්ටු නිකුත් කරනු ලබයි. රට අමතරව පානික හා අන්තර්පානික වැදගත්කම්න් යුත් සංවන්සර හා සම්මෙළන විවිධ අවස්ථාවන් හා සුවිශේෂික කාර්යාලයන් ඉටුකරන ලද ආයතන හා පුද්ගලයින් සිහිකිරීම වෙනුවන් සමරා කාසි හෝ සමරා නොට්ටු ද නිකුත් කරනු ලබයි. සමරා කාසියක් හෝ නොට්ටුවක් නිකුත් කරනු ලබන විවිධ එය (දේශීය හෝ විදේශීය) සමාජයේ වැදගත් සංඛ්‍යානයක් සනිටුහන් කරන අවස්ථාවක් විම හෝ සමාජයේ සුහිඳිධිය සඳහා වැදගත් අවස්ථාවක් විම හෝ පුද්ගලයෙක් සම්බන්ධයෙන් නම් එම පුද්ගලයා සමාජයේ සුහිඳිධිය උදෙසා වැදගත් මෙහෙයක් මුළු කළ අයෙක් විම ආදි කරනු සළකා බැවෙළ.

සමරා කාසි විවිධ වට්නාකම්වලින්, විවිධ හැඩවලින්, විවිධ ප්‍රමාණවලින් සහ විවිධ ලෝහ වලින් පහත සඳහන් ආකාරවලින් ව්‍යක්ති කරනු ලබයි.

- කාසියේ පසුනුලය කැඩිපතක ඔපය ගෙන දෙන අයුරින් සහ කාසියේ අඩංගු සලකුණු සහ මුද්‍රණ තීම මෙන් සුදු පැහැ ගෙනවා කැපී පෙනෙන අයුරින් ව්‍යක්ති කිරීම. මෙවා තීමාකාරයෙන් ව්‍යක්ති කාසි (Frosted Proof Coins) ලෙස භාළුන්වයි.

2. කාසියේ පසුනුලය සහ මෝස්තරය කැඩිපතක ඔපය ගෙන දෙන අයුරින් ව්‍යක්ති (Brilliant Uncirculated Condition). මෙවා සංස්කරණයට පත් නොකළ දීප්තිමත් කාසි ලෙස භාළුන්වයි.

3. සාමාන්‍ය සංස්කරණයට නිකුත් කරනු ලබන කාසිවලට සාමාන්‍ය ආකාරයෙන් විශේෂ ඔප ඇමුණු රුහිතව ව්‍යක්ති කිරීම.

එක් එක් අවස්ථාවන් වෙනුවන් නිකුත් කරනු ලබන සමරා කාසි හෝ නොට්ටු ඉනා සිමින සංඛ්‍යාවකින් නිකුත් කරනු ලබයි. ඉන්න 1 සහ 2 යටතේ සංස්කරණය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන විශේෂ සමරා කාසි, අමානාකාර අයුරුම්වල බහා මුහුණාත වට්නාකම්ව වඩා වැඩි මිලකට අමෙව් කරනු ලබයි. ඒ සඳහා මුදල් නිති පනතේ අංක 52 'අ' වෙනත් නිය (I) 'අ' සහ 'ඇ' යටතේ ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුවට බලය පැවර් ඇති.

ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව විසින් පුරීම වරට සමරා කාසියක් නිකුත් කරනු ලැබුවේ 1957 වර්ෂයේ දි ය. එනම් බුද්ධ පර්නිර්වාණයෙන් අවුරුදු 2500ක් සැමරීම නිමිත්තෙනි. එනෙන් පටන් වර්ෂ 2015 දෙකාවා ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව විසින් අවස්ථාවන් 40 කදී සමරා කාසි 64 ක් හා සමරා නොට්ටු 3 ක් නිකුත් කර ඇති.

නොවැටු මූල්‍ය හා කාසි වෘත්තිය - ඉතිහාසයෙන් බිඳක්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පිහිටුවේ පෙර පැවති මුදල් කොමසාරස් මණ්ඩලය යටුනේ නොවැටු මූල්‍ය කරනු ලැබුවේ වෘත්තියෙන් තෝමස් ස් ලා රු සහ සමාගම විසින්. දෙවැනි ලේක යුද්ධියෙන් ආරම්භයන් සමග ම මෙය ඉන්දිය රාජ්‍ය ආරක්ෂණ මූල්‍ය ලෙස පැවරුණු. මෙම යුද කාල වකවාහුවේ දී ලංකා රාජ්‍ය මූල්‍ය ලෙස ද හඳුනී අවස්ථා සඳහා මුදල් නොවැටු මූල්‍ය කර තිබෙනවා.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පළමු මුදල් නොවැටු කාණ්ඩය මූල්‍ය කරන ලද්දේ බ්‍රිතාන්තයේ බැංකිබර විළ්කින්සන් සහ සමාගම විසින්. නො කඩ්චා සැලකිය යුතු කාලයිමාවක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් නොවැටු මූල්‍ය සඳහා මෙම සමාගම තෝරා ගැනුණා.

1983 විරුද්‍යයේ දී වික්සන් රාජධානියේ බැංකිබර විළ්කින්සන් පි.විල්.සි. සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා රජය අතර ඒකාධ්‍ය ආරක්ෂණ මූල්‍ය වකවාරයක් ස්ථාපිත වුණා. වය හැඳුනුවන් බැංකිබර විළ්කින්සන් ලංකා පුද්ගලික සමාගම නමින්. මෙම සමාගම 1987 දී ධියගම අපනයන සැකසුම් කළුපයේ දී මූල්‍ය කටයුතු ආරම්භ කළා. වය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සඳහා මුදල් නොවැටු මූල්‍ය ආරම්භ කළේ 1988 වසරේ, වේත්නාමික හා සංවර්ධනාත්මක තෝමා සහිත මුදල් නොවැටු කාණ්ඩයෙන්. විහෙන් 1998 රැකියා උ 200 පොම්බ සමරා නොවැටුව පෙමුක් මූල්‍ය කරන ලද්දේ සිස්ටේරියාවේ නොවැටු මූල්‍ය මතින්.

මේ අතරතුර 1986 දී වෘත්තියෙන් තෝමස් ස් ලා රු සමාගම විසින් බැංකිබර විළ්කින්සන් ලංකා පුද්ගලික සමාගම පවරා ගත්තා. ඉන්පසු බැංකිබර විළ්කින්සන් ලංකා පුද්ගලික සමාගමේ නම 1990 දී තෝමස් ස් ලා රු ලංකා පුද්ගලික සමාගම ලෙස ද, 1998 දී ස් ලා රු ලංකා කරන්ස් ඇන්ඩ් සේකිනුරිට් ප්‍රින්ට් පුද්ගලික සමාගම ලෙස ද වෙනස් වුණා. වය කටයුතු කරන්නේ මුදල් නොවැටු මූල්‍යට වසර 150 ක ඉතිහාසයක් අති වික්සන් රාජධානියේ පිහිටි ප්‍රධාන සමාගම වන ස් ලා රු පි විල් සි සමාගම යටතේ සි.

මුදල් කොමසාරස් මණ්ඩලය විසින් සිදු කළ පරිදි ම, 1957 වන තෝමස් ම සංසරණය සඳහා වන කාසි අවශ්‍යතා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සපයාගනු ලැබුවේ බොම්බායේ සහ කළුකටාවේ පිහිටි ඉන්දියානු රාජ්‍ය වෘත්තිය වෙතින්. විතන් සිට මෙය සිදුකරනු ලැබුවේ මහ බ්‍රිතාන් රාජකීය වෘත්තිය මතින්. විහෙන් 1996 වසරේ දී සහ 50 කාසි වෘත්තිය කරනු ලැබුවේ කැන්ඩා රාජකීය වෘත්තිය මතින්. වසර 1000 ක ඉතිහාසයක් ගෙනි මහ බ්‍රිතාන් රාජකීය වෘත්තිය, 2009 දෙසැම්බර් මස තෝම ත්‍රියාන්ත්‍රීය වෘත්තිය වෘත්තිය මතින් විශාත්මක වූනේ බ්‍රිතාන් මහ රැකිණියේ භාණ්ඩාගාර දෙපාර්තමේන්තුවක් වශයෙන්. 2010 ජනවාරි මාසයෙන් පසුව වය සම්පූර්ණයෙන් ම රාජ්‍ය සමාගමක් වන රාජකීය වෘත්තිය සමාගම බවට පරිවර්තනය වූණා.

කාසි තියෙන්නේ පළදින්නද?

රැස්පාලංකාරය සඳහා ආහරණ සැසිමට ඇත්තේ දීර්ඝ ඉතිහාසයක්. හිමිස් සිට පාදුන්තය දක්වා මෙස් පළදින ආහරණ රෝසක් නොයෙකුත් සමාපවල දක්න්න ප්‍රව්‍යන්. ශීල යුගයේ මිනිසා පවානම වරිපිටාවේ සොයාගත හැකි සත්ව ඇට කැබලි, විවිධ හැඩියේ ගල්, ඇට වර්ග හා එම කැබලි ආහරණ ලෙස සකසා ගත්තා. විස් ස්වභාව ධර්මයෙන් බ්‍රිතාන් ප්‍රාන්ත දේශීලු ගෙවී සරල ආහරණ පසුකාලීනව රුහ්, රුහ් වැනි විටා දේශීලු ගෙවී විට්ටාන් සාදා මුතු, මැණික් ඔබ්බාව සැසිමට දක්වා පරිවර්තනය වී තිබෙනවා. විස් කැලීන් කළ ආහරණ සැසිමට යොදා දැඟ් වෙනස් වී තිබෙනවා. විමෙන් ම තවදුරටත් වෙනස් වෙමින් ප්‍රව්‍යන්. ඒ අනුව නොවෙනා ජ්ලාස්ටික් කැබලි, ගල් වර්ග ආදිය විවිධ හැඩියෙන් යුත් විවිධාන ආහරණ බවට පරිවර්තනය වෙද්ද ගනුදෙනු සඳහා ම හිම්පාදනය කෙරුණු කාසින් දිගු කළක සිට ආහරණ බවට පත්කරගෙන තිබෙන ආකාරය දැක ගැන්න ප්‍රව්‍යන්. කාසි වේවා පවතින ස්වර්ජපයෙන් වගේ ම ස්වර්ජපය මුළුමතින් ම වෙනස් කිරීමෙන් ද ආහරණ සැසිමට යොදා ගෙන තිබෙන බව නොයෙන් අවස්ථාවල හෙළි වී තිබෙනවා. පැරණි කාසිවිවින් සඳහා හටඩ්, මාල, කොත්ස් කුරු වැනි ආහරණ අදටත් පැවති ඇතැම් අවස්ථාවල දැකගැනීන ප්‍රාන්තින්. ඉතාමත් ම පැරණි කාසි වගේ ම විටතමානයෙන් හා විටතයෙන් ඇතැම් කාසින් මෙස් ආහරණ සැසිමට යොදාගත්තා බවයි වෙන්නේ.

එන් මුදල් නීති පනත අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තියක් උතු කිරීම, කැඩීම, සිදුරා කිරීම, විකල කිරීම හෝ නීත්සනුකුල ගනුදෙනු සඳහා හැර වෙනත් කිසි ම කටයුත්තක් සඳහා යොදා ගැනීම දැඩිව්‍ය හැකි වරදක්.

වෙනෙකට වැළ සැහැයි දී?

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කාසි හා නොවූ නිෂ්පාදනය කරන්නේ විශාල පිරිවැයක් දරමින්. එවා නිෂ්පාදනයට පමණක් සීමා නොවී දිනෙන් දින මුදල් නොවූවට වැඩි දියුණු කරන ලද ආරක්ෂණ සැකක්ෂ යොදන්නේ මහජනතාව සහ ආර්ථිකය නොර නොවූ ප්‍රවාර්මිකරුවන්ගේ

ගලවාගැනීමට ඩී. එහෙත් කෙතෙක් පියවර ගත්ත ද මහජනතාව නොවූ පරිභර්තය කරන ආකාරය ගැන සැකීමකට පත්විය නොහැකි ඩී. නොවැලැක්වය හැකි රේඛු තිසා මෙන් ම පිතාමතා ම විකෘති කරන ලද නොවූ විශාල ප්‍රමාණයක් දිනපතා ම ද්‍රව්‍යෙන් සතර දිග්ධාගයෙන් මහ බැංකුව වෙත ගාලා වන්නේ බොහෝ දුරට මුදල් නොවූ හාවිතයේ ඇති නොසැලකිවීම්කම නිසැක.

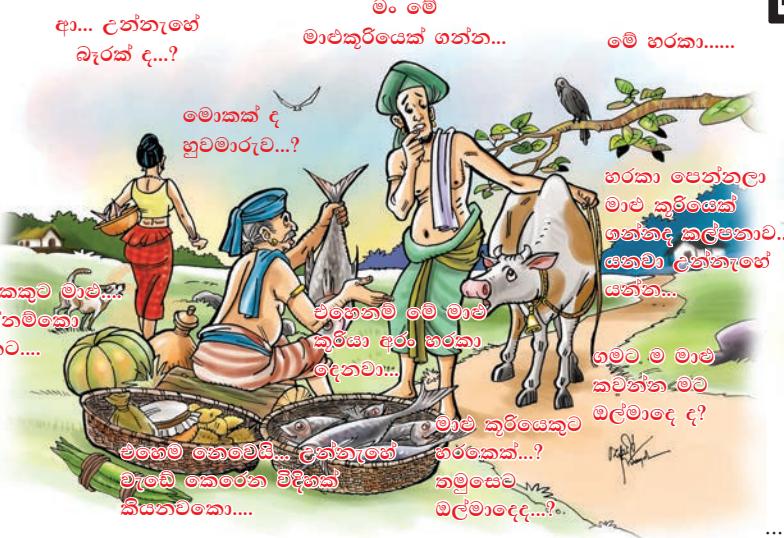
කාසි නිකුතුව

2014 හා 2015 කාලය තුළ

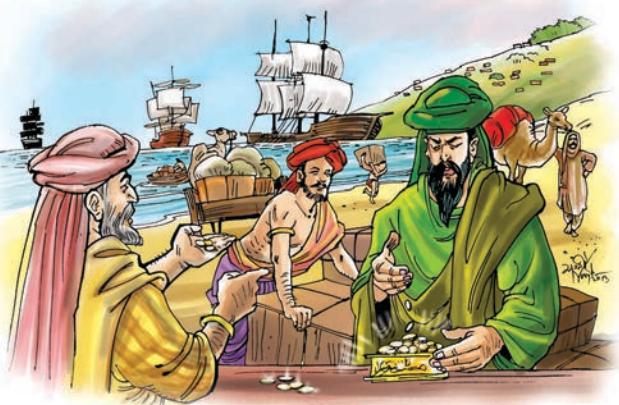
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කළ කාසි

මහජනයාගෙන් ලැබෙන බොහෝ පැමිණිල් සැලකිල්ලට ගෙන, 2016 දී සියලු ම බලපත්‍රාලාභී වාණිජ බැංකුවලට ප්‍රමාණවත් ලෙස කාසි නිකුත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පියවර ගෙන ඇත.

ගැනුදෙනුවල කාජදුරු....

... බාවර් කුමයේ මේ විදෙහට ප්‍රශ්න මතු වෙන්න ගත්තා ම වැඩ්වී කොරෝන විදෙහක් තොයාගන්න සිද්ධ වුතු නේ. ඉතින් ඒ තොයාගන්න තුමයෙදින් කලේ භාණ්ඩයකට භාණ්ඩයක් පුවමාරු කරන විකම යි. ඒත් ඒ කළුන් විදෙහට නොවේයි. විජිදී වික් භාණ්ඩ විරිගයක් විරිනාකම මතින වේකයක්, පුවමාරු මාධ්‍යයක්, විහෙනම් තැන්නම් මුදලක් ලෙස කිය කළා. වේතා හැඳින්වුනේ භාණ්ඩ මුදල් කියලා.

ඒ අනුව ගෙයෙන්, උරාත්, කුකුලන් වැනි සත්තුන්, දුම්කොල, මුත්, භාල, පොල් වැනි පරානෙළුන් භාණ්ඩ සිංහලයාටු, බෙලිකුබු, විවිධ ග්‍රේ විරිග, ඇට විරිග ආදියන් ඒ විදෙහට මුදල් ලෙස භාවිතයට ගැනුනු.

ඒත් කාලුයෙක් යෙනාකොට ඒ කුමයේ ඒ තරම් ම සාර්ථක වහ බවයි පෙනුවෙන් නෑ. මුදල් ලෙස සැලුකු සමහරක් දේ කාලුයෙක් තිකාගන්න බැර වුතු. තවත් සමහරක් දේ ඉතාමත් ම සුහන වුතු. තමන්ගේ වටිනාවන් උදේශයෙන් ම තොයාගන්න පුරුවන් දෙයෙන් බඩා ගන්න තමන්ට තියෙන වටින දෙයෙන් දෙන්න කවුද සතුව වෙන්නෙ? ඉතින් මේ අඩුපාඩු මකා ගත්ත ආයෙන් වැඩ්වී කොරෝන විදෙහක් තොයා ගත්ත සිද්ධ වුතු.

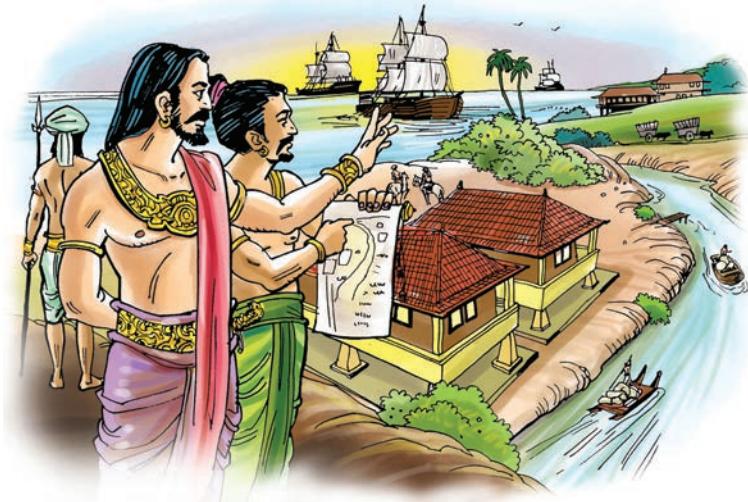
... භාණ්ඩ මුදල් පිළිගැනීම ඒ විදෙහට මිනිස්සු ම පුතික්ෂේප කළාම ඒ වෙනුවට රත්තරන්, රදී වෙශ වටිනා තියන දුරුලන දෙයක් මුදල් විදෙහට පිළිගැනීන වික තොදුසි තියල සමාරයෙක් පිළිගැනීමක් ඇති වුතු. ඒ වෙශ දෙයක් වින කොහොසා උදේශයෙන් තොයා ගත්තන් බෑ. නිෂ්පාදනය කරන්නත් බෑ. ඒතිසා රත්තරන්, රදී ගෙනුදෙනු කරන්න තොයා මාරිගයක් වුතු. අද අපි කාසි විදෙහට භාවිත කරන මුදල්වල උත්පත්තියට පසුබෑම හැඳුනේ වෙනම යි.

ඒත් මේ හැම දෙයක් ම සිදු වුනේ ද්‍රව්‍යයෙක් දෙකකින් නොවේ. සිය වක් ගණනාවක් තිස්සේ.

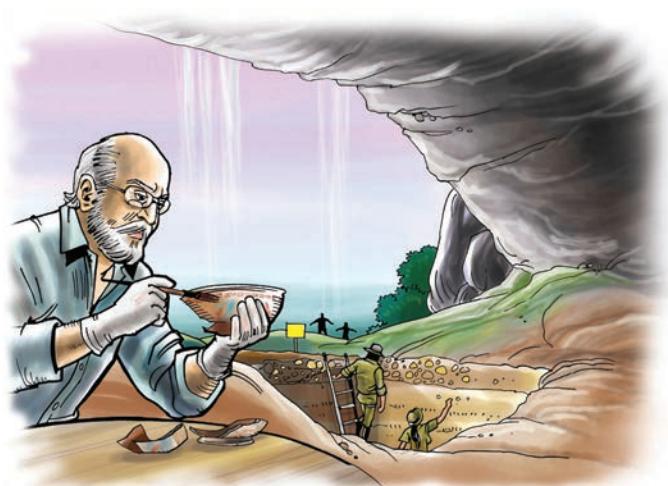
... රත්තරන් භා රදී ගැනුදෙනු සඳහා භාවිතයට ගැනීමේ ඉටිනාසය තිස්සු පුරුව 2000 තරම් ඇත කාලය දක්වා දිව යනවා. විය ආරම්භ වුනේ බැඳෙලෝනිකාවන්. ඒත් මුලදී රත් භා රදී ගැනුදෙනු සඳහා යෙදුගෙන තිබෙන්හේ අද අපි දතින ආකාරයේ කාසි ස්වර්පයෙන් තොවේ. ඒවා කාසි බවට පෙරළනේ තිස්සු පුරුව 620 සිට. විය කළේ බිජිර ආසියාවි අනෙක්ලුකානු ඇස්දේවීපයෙක් තිබෙන ලේඛිකාවේ වැසියෙයි. ඔවුන් කහක රත්ත තියන රත් භා රදීවලින් සඳහුනු ස්වභාවික ලේඛයක් මුදල් ලෙස හැඩා ගැස්වලා භාවිතයට ගත්ත පටන් ගත්තා. ඒ රත් භා රදී කාසි ලෙසින්.

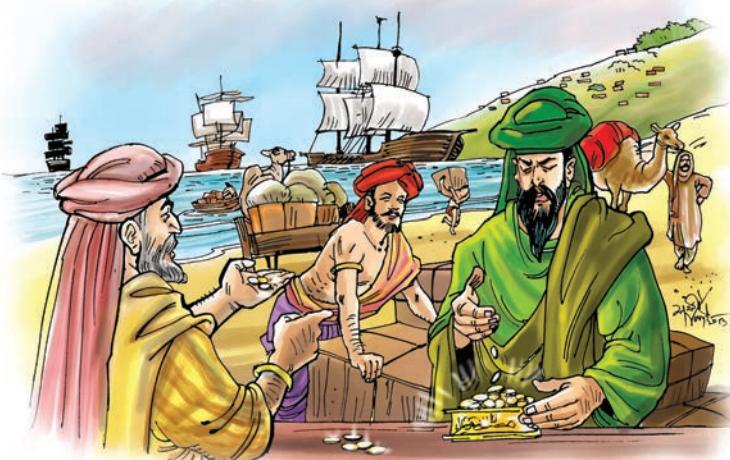
... රත් භා රදී කාසි භාවිතය සම්බන්ධයෙන් පැපේ රටිත් තියෙන්හේ දිගු ඉටිනාසයක්. තිස්සු පුරුව 543 සිදුවූ විජාගමනයට් පෙර සිටිම ලංකාවේ වෙළෙඳ අර්ථිකයෙක් තිබුණු බවට පානක කතා භා පාලි අටුවා වැනි තොයෙක්න් මුලුගුවල සඳහන් වෙනත් විකල භාවිත කළ මුදල් විරිග මොහවාද යන්න පිළිබඳ තිශ්විතව ම සඳහන්ව නැතැ. විජය රජුගේ රාජ්‍ය කාලයෙන් පන්තුකාභය වැනි පැවත්ති කාලවල් මුදල් භාවිත කළ බවට තොයෙක්න් කතා ප්‍රවත් පාලි අටුවා, වංය කතා සහ සංදේශ කාව්‍යවල සඳහන්ව තිබෙනවා. ඒත් වෙශිනාසික ලංකාවේ කාසි භාවිතය පිළිබඳ තිශ්විතව ම සඳහන් වෙන පළමුවන සෙල් ලිංග අයන් ව්‍යුතේ තු.පු. 3 වැනි සිය විස්ට. මේ අවධිය අයන්වන්හේ අනුරුධපුර යුගයට.

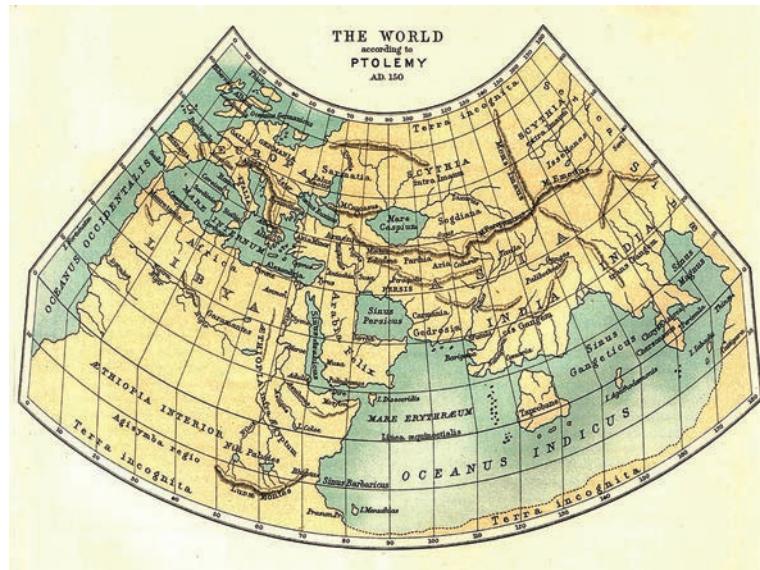
... සැනුරයිපුර ප්‍රගය ලංකා ආර්ථික ඉතිහාසයේ සූචීශේෂණ ම අවධියක්. වය අරමුණෙන් කි.ඩු. 437 දී පත්‍ර්‍යාකාශය කුමරු උපල්වලත් සමග. වසර 70 ක් වූ ඕනෑම පාලන කාලය තුළ නගර නිර්මාණ ගිල්පලයේ භාවිත ක්‍රිම්‍යන්තරයේ සූචීශකල් දියුණුවක් ඇතිවුත්‍යා. විපමණක් තොටෝයි, එකු රටවට ගෙනු මෙයි ආක්‍රිතව වරුණය සහ තොටෝපොළ යසක් ක්‍රියාත්මකව තිබුණු. ජ්‍යෙෂ්ඨ පාත්‍රත්වය වෙළෙඳුම ඔස්සේ ලංකා ආර්ථිකය තුළ සූචීශේෂණ කාර්යයක් ඉළුකර තිබෙනවා.

... නාවික මධ්‍යස්ථානයේ සහ රුතුන්තර වෙළෙඳපාලන් ලෙස දොකුව ලෙවා නිමිකරුගෙන සිටි ස්ථානය අනුරූපුරය ආක්‍රිත ව කෙරෙන පුරුවලන කැණීම්වලින් පමණක් නොව දුටුගින් නොයෙකුන් ප්‍රදේශවල කැණීම්වලින් සොයා ගැනීමට නැඩිවි ඇති විදේශීය රටවල නිෂ්පාදන, විශේෂයෙන් ම වීන සහ උක් මැටි බිජුන් ද රෝම සහ වෙනත් විදේශීය කාසිවලින් ද සහාත කෙරෙනවා. විපමණක් නොවේයි; බිස්තු වර්ෂ 150 දී පමණ ඡිවත් වූ වෙළම් විසින් අදින උද ලෝක සිරියම ද ටොකුවට විකුල ලෙව තිබුණු පිළිගැනීම කෙතෙක් ද යන්න පිළිබඳ කාස්කි උරනවා.

... ජාතක්ෂණීතර වෙළෙඳුම සම්බන්ධයෙන් ලංකාව අටිතයේදී දැන තිබුණු හේරිත නාමය දෙස් විදෙස්හේ නොයෙකුන් වාර්තාවලින් තහවුරු වෙනවා. එවාට අනුව විකල මේ විවිධ මහ වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක්. ගොඩඩීම් සේදු මරුගය සිසේ ගැල් මතින් ඉන්දය වරායවල් වෙත ගෙන ආ භාෂ්ච නැව් මරුගයෙන් මහාතින්දරවත්, ගොඩක්ක්ලතින්දරයිත් ගෙනෙටිත් විනැක් සිටි ගැල්වල පටවා අනුරාධපුර නගරයට ගෙන යිය අතර මූලුද සේදු මරුගයේ මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටිම ද විදෙස් වෙළෙඳ නැව් අප රටි පාම්පිලමට ගෝන් තිබෙනවා. විදේශකයින්ගේ මෙවැනි ව්‍යුත්තාවලින් සහ පුරා තුදුනාත්මක සාක්ෂිවලින් මූලුද පිහිටි නගරයක් වෙත ගෙනෙන් වෙත ඇතුරුදු ප්‍රතිඵලිය සිටි තිබෙනවා. එය දේශීය වශයෙන් භාෂ්ච බෙදාහැරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙසත් කටයුතුකර තිබෙනවා. ඒ අනුව අද අප ප්‍රති අපනානු කටයුතු තෙස හැඳුන්වන ත්‍රිකාවලිය මෙට ගෙන ව්‍යුතාධික කාලයකටත් පෙර අප රටේ ත්‍රිකාවන්මක වී ඇති බවයි පැහැදිලි වෙන්හේ. ඒ අනුව වදත් අපේ ලක්ච්ම නාවක මධ්‍යස්ථානයක් සහ ප්‍රාග්ධනීතර වෙළෙඳපාලක් ලෙස ත්‍රිකාවන්මක වී තිබෙනවා.

... වෙළඳම්ගේ ලේඛක සිතියම මිහු ඇද ඇත්තේ ඉතාමත් ම නිවරදී මාන සහ දිගුනාත්මකේ යුතු ප්‍රකාශව යි. ඒත් මධ්‍යඩරත්න ප්‍රදේශීයත්, යුරෝපය සහ මැද පෙරදිගත් ඉතා ප්‍රශ්නීත අයුරින් තීර්ණයා ධෙල වෙළඳ සිතියම තුළ ලංකාව දක්වා ඇත්තේ ඉතා විශාල ගෙය. ඒත් විය අභ්‍යන්තරීය නොවේ. එහු ඉත් තීර්ණප්‍රාග කර තිබෙන්නේ තුළු අයුරින් සහ විතරන් කුඩා ව්‍යවත් ඔහු ප්‍රශ්නීත කාලයටත් පෙර සිට ම සම්ඟීත ලේඛක තුළ දක්දූව කෙරෙන් පැවති පිළිගැනීමයි. වහු විරුදුකාමයයි.

මුදල් හාවිතයේ නොද පුරුදු නිවැරදි ලෙස මුදල් පරිහරණය කරමු

1949 අක 58 දරන මුදල් නිති පෙනතට සැනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කරණයට අවශ්‍ය මුදල් තෝරුවූ හා කාසි නිකත් තිරමේ පරම අධිකාරීම බලය ශ්‍රී ලංකා මහ බංජවා වෙත පැවරී ඇත. මෙම නිතිමය අධිකාරීම බලය නිසා ගනුදෙනු හා බැඳුනු ගෙවීම් පියවීම් සඳහා භාවිත කරන බැංහ තෝරුවූ හා කාසි නිත්සානුකුලට පිළිගන් වලංගු මුදල් වේ. ගනුදෙනුවක දී කිසිද පැකිරීමකින් තොට්ට අප මුදල් පිළිගනු බඳන්නේ විඛිවිත.

වියදුමකින් තොරට කිසිවක් නොලැබේහින්හා සේ ම හෝටු භා කාසි නීත්පාදනය සඳහාද පිරිවයෙක් දුර්ඩනට ශ්‍රී ලංකා මහ බංඡලට සිදුවේ. වත්තාකාරට බැලුවහාත් මේ සඳහා ගොවන්හේ මහජනත්වයේ මුදල්ය. බොහෝ විට කාසි වූකනය භා හෝටු මුද්‍රණය කිරීම විදේශ සමාගම් මගින් සිදු කෙරේ. ව්‍ය නිසා කාසි භා හෝටු නීත්පාදන පිරිවයෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් විදේශ විනිමය වේ. වර්තමාන මුදල් හෝටු මුද්‍රණකර වන "බිලාර්" ලංකා සමාගමේ කොටස් නීතිකාරීන්වයක් ශ්‍රී ලංකා රජයට තිබුනි රට් අභ්‍යන්තර මුද්‍රණ බොහෝ මායක් ආනයනය කිරීමට සිදුවීම නිසා සැලකිය යුතු විදේශ විනිමයක් පැරිරට ගළ යැම සිදුවේ.

මුදල්වල ආයු කාලය

අප විද්‍යහෙවා පිවිතයේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිත කරන උපකරණ අඩුය සඳහා මෙන් ම තොට්ටුව භා කාසි සඳහා ද අයු කාලයක් පවතී. ලුලිකව ම මෙම කාලය රඳා පවතින්නේ කරුණු කිහිපයක් මත ය. ව්‍යුත්,

- මුදල් නිපදවීම සඳහා ගොඩ ගන්නා අමුදුව්‍යයන්හි ප්‍රමිතිය
  - මුදල් නැවත, නැවත සංසරණාය කෙරේන වාර ගත්තන
  - මුදල් භාවිත කරන පිළිවෙළ හා
  - එවා භාවිතයට ගොඩ ගනු ලබන්නේ කවර තත්ත්වයන් යටතේද යන්නයි.

ଭୟଦେବୁ ପହଞ୍ଚ କରନ ଆତରମାଦୟିଯେକୁ ଲେଖ ଲୁହାରେ ହେବିରିପୁ ବୁ କାହିଁ କିମ୍ବା କରନ୍ତି. ଶିଥ ତିକ୍କା ହେବିରିଲୁକୁ ହେବ କାହିଁଯାକୁ ତିର୍ଭୁଲୁଧନଯେବୁ ପଢି ଶିଯ ଭୂତା ଦ୍ଵିତୀ କାଳୁଙ୍ଗକୁ ପାପନ୍ତିବା ଉତ୍ତିମିତି ବୁ ଲେଖି ଅନୁଭେଦୁ ପାତାମୁଣ୍ଡକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାଳରୁ ଯୋବ ଉତ୍ତିମିତି ନମି ଶେବା ବିଦେଶିତି ବୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର କିରିମିତି ଶିଥ ସାରାଦିନରିମିତି ବିଷ ଯନ୍ତି ରୁ. ମିଳରେ କୁମାରନନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧ

ନିଜାନ୍ତି କର୍ତ୍ତାରଙ୍ଗରେ
ଜନକାର ଅଦ୍ଵିକାର
ଲୁପ୍ତହାର ମୁଦଳେ ଦେଖାର୍ଥନମେନ୍ତକୁଳ

କୁଳୟ ପଦିଶିମ ତୁଳନ୍ତ ଅଲ୍ଲିତିନ୍ ନିକୁତ୍ କିରିମର ଆବଶ୍ୟ ହେଉଥିବୁ କୁ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରମାଣ୍ୟ ଅଧି କିରିମର ମେନ୍ ମ ଶିମ ମୁଦଳ୍ଲ ନିକୁତ୍ କିରିମର ପିରିମର ଵିଷ ବନ ପ୍ରାତିକ ପିରିପିରେ ଅଧି କିରିମର ଦ ହାତି ବେ.

ଆବିଦିମତ୍ତ ମନ୍ଦର୍ମେ ହାଲିତାଯ

මුදල් හෝටිප අවිධිමත් වෙක පරිහරණය කරන ආකාර අපි සමාජයේ අත්විල ඇත්තෙමු. මෙය දෙයාකාරයකින් සිදුවේ. විනම්,

1. හිතාමතා මුදුල් තේරීවා/කාසිවලට හානි සිදු කිරීම
  2. නොසැලුකිලිමත් ලෙස පරිහරණය

- ## 1. හතාමතා නොරපුවලලට හානි සඳු කරම

- නොරුව මත ඇදිම, ලිඛිත හෝ වී මත ඇති සලකුණු විකෘති කිරීම,

- හෝරුව කැඳීම, ඉරිම හෝ පිලිස්සීම ආදිය වේ.

- නොසැලිකිලිමත් පරාභරණය
  - නොවේ අධික තාපයට හෝ අධික සිතුවට තිරුවරණය

- www.english-test.net

- ගෝප සාම්පූහන මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලිය කළ ඇත

- මූත්‍රා අරංගයුදු දැක්වාප්‍රතිනි තොශපු කරපූ කරම

- නැලෙකුවල වැඩ සිරාත්වල තොරපු කළහා තැබම ආදය සමහරකි.

මහජනතාව පෙෂන මුදල තොටුපූරු පරිභරණය කරන හෝම තොටුපූරු මුදලයක් හිසා ජේවායේ දුරුවා මෙහෙයුම ඉතා ඉග්මෙන්තින් හින වීමත් කළේ පැවතේම අඩු වීමත් සිදුවේ. මහජර පුද්ගලයින් අධික කොළඹය පත් වූ අවස්ථාවලදී තොටුපූරු ඉරා දැමීම, පවා සිදු කරනු ඇප දැක ඇත. ඔහි තොටුපූරුත්තරවරුන් තමා වෙත ලැබෙන මුදල් තොටුපූරු නව තමන්ගේ ඇගිලකර මත රඳවා ගැනීම, වෙළඳුන් තම අපිරිසිදු දැන්වැන් මුදල් තොටුපූරු පරිභරණය තීර්ම ද අප් බොහෝ විට දැක ඇත්තේ. ව්‍යෙන්ම තොටුපූරු නැවීම, රෝල් කීර්ම මෙන්ම තොටුපූරු ගින්හට තසුවීම තුළින්ද භාවිතයට ගත තොහැකි රෙස විනාශ වී යයි.

සැගුවීම් වෙනුවට ඒවා බැංකුවක තැන්පත් කිරීමට පුරුදුවන්හේ නම් ඒ සඳහා තමන්ට පොලියක් ලැබෙනවා දේම ඒවාට ආරක්ෂාවක් ද සැරෙනෙන බව බොහෝ දෙනෙක් නොදැන සිරීම හෝ වී සම්බන්ධයෙන් සැලකීමෙන් තොටීම කණ්ඩාවුවට කරනුයි. සැන්ට ගෞරුර වීමෙන් හෝ වෙනත් යම් ආකාරයක්න් කොටස් අම්තම වි ගිය හෝටු සඳහා මහ බැංකුව විසින් ඒවායේ වර්නාකම හෝ අර්ධ වශයෙන් ගෙවීම සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරනු ලබන්නේ තුළ අභුජයේ වශයෙනි. ඒ වෙනුවන් සැලකිය යුතු පිරිවයක් දැරීමට ද මහ බැංකුවට සිදුවේ. බොහෝට්ටිර යමෙක් ඉහත ආකාරයෙන් හෝටු සැගුව තබන්නේ හඳුනි අවස්ථාවකදී ඉක්මනීන් ගැනීමට ඇති පැකියාව නිසා විය නැක. විශේෂ වර්තමානයේ ණය කාඩ් පත් ඇති විද්‍යුත් කුම මරින් සිනැමා අවස්ථාවක මුදල් ගනුදෙනු යන්තු මරින් ඉතා ඉක්මනීන් මුදල් බඩා ගැනීමට හෝ තැන්පත් කිරීමට භැකිවීම නිසා ඒ සඳහා පුරුදු වීම තමාට පහසු වීම භාවිත සහගත වීම මෙන්ම සමස්ත මූල්‍ය පුද්ගලියට ද යහපත් වනු ඇත.

ව්‍යාප තේර්ටුව සංසරණය ද අප වෙත ඇති විශාල තර්ජනයකි. ව්‍යාප තේර්ටුවක් අවබ්‍ය තේර්ටුවකින් වෙන් කර භද්‍යනා ගැනීම සඳහා තේර්ටුවකට පාරක්ෂණ සෙකක්දු යොලු ඇත. මෙම සෙකක්දු පාහාදේල්ව දූෂණමාන වන්නේ පිරිසිදු තේර්ටුව තුළිනි. ඒ නිසා කිරීමේ එය තේර්ටුව සංසරණය වීම තුළින් ව්‍යාප තේර්ටුව භද්‍යනා ගැනීම ද අපහුවේ.

වුද්‍රේ තෝරුවක් තිරයේතරයෙන් අතින් අත සංස්කරණය වන්නයි. ව්‍යුත් නිසා එවා විෂ්වීජ ව්‍යාහකයෙක් මෙන්ම රෝග කාරකයක් ලෙස ද විය කරයි. තෝරුවේ අපිරිසිදු ව්‍යුත් සමඟ මෙම තත්ත්වය ඉහළ යුයේ. නැවැත් කිරීමේ වී දුරටත් වූ මුදල් තෝරුවක් අතට පත්වන සිත්තම පුද්ගලයෙකු තම සිතාර තැගෙන්නේ අප්පන්න හැරුමයි. ව්‍යුත් මෙන්ම අප රටට පැමිණෙන විදේශ සංචාරකයෙකු මුළුන්ම තම අතට පත්වන්නේ මුදල් බැවින් මුදල් තුවමාරා කිරීමේ කුවුලවෙන් අපවිතු මුදල් තෝරුවේ උධීම තුළින් තම සිතට හැගෙන්නේ රට පිළිබඳව අප්පන්න හැරුමයි. සංචාරයේ ප්‍රමත්තක් නොව, තම මවි රට බැලා ගිය පසු ද හැරුම සිතින් පහව නොයු ඇත.

ହେବିରୁ ଖାଲିତଙ୍କେ ଦେ ପତମଳକୁ ନୋଟ କାଣି ଖାଲିତଙ୍କେ ଦେ ଦ ପତମଳ ଦୁକ୍କମ୍ବା ଆତି କୁମ ମରିନ୍ ଶେବା ଖାଲିଯାଇ ପତମଳ କିମ୍ବା ଲେ.

- කාසි උතුකිරීම
  - තැලීම
  - සිදුරු දිරීම
  - ආහරණ සංස්කීම සඳහා ගොනු ගැනීම
  - කැට තුළ බොහෝ කාලයක් රඳවා තබා ගැනීම

ଓৰূপ কিৰাতেন্তু নিবা দৃ কুসি নদৱত নদৱত বিংকনয় কিৰোলো সিদ্ধুলীম
ভুলিলৈ লিঙালু পৰিবৰ্ত্যকৈ দৰ্শোলো কৈলৈ.

මුදල් හිතාමතා විකාති කිරීම පිළිබඳ හේතුමය තත්ත්වය

මුදල් හිති පහතේ අංක 58 වගුන්හිය යවතේ මුදල් හෝටුවුවක් හිතාමතා විකාසිති තීර්ම, වනහිමි කැපීම, සිදුරු තීර්ම හෝටුවු මත යමක් මූදුනුය තීර්ම, එම් මත යමක් ඇලුවීම, ඇඳීම, මුදා තැබීම හෝ හෝටුවුවක කොරසක් වාණිජමය ප්‍රවාර කරයුතු සඳහා ගෙවා ගෙනිම, හෝටුවුවක අනුකරණයක් (විසුප හෝටුවුවක්) සඳහා දුම්වල් ලැබා යායි වර්දන්.

විධිමත් ලෙස මුදල් හාවත කළ යුත්තේ කෙසේද?

මුදල් නොවිටු හා කාසි භාවිතයේදී අප සැම සැලකීමෙන් විය යුතු යහපත් පුරුදු දිනිපයක් පහත දැක්වේ.

- මුදල් හෝටුටු නැව්මකින් තොරව පසුම්බියක බහා භාවිතයට ගැනීම. මේ තුළින් හෝටුටුවල අපු කාලය වැඩි කර ගත හැකිය.
  - තාපයෙන්, සිතලෙන් හා කෘෂිකීගෙන් භාති විය හැකි ස්ථානවල හෝටුටු නොතැබේම.
  - අපවිතු දැක්වුම් මුදල් හෝටුටු ඇල්ලුමෙන් වැළකිම.
  - ලිවීම, කැපීම, ඉරිම වැනි දේ මගින් මුදල් හෝටුටුවලට හිතාමතා භාති සිදු නොකිරීම.
  - දිනපතා ගනුදෙනුවලදී තමා වෙත ඉතිරි වන කාසි දැමීම සඳහා විශේෂිත ස්ථානයක් හා බෛදුනක් යොදා ගැනීමට පුරුදු වීම.
  - දිනපතා සිදුකරන ගනුදෙනු සඳහා අවශ්‍ය වන කාසි ප්‍රමාණය තිබුසින් රැගෙන යාම තුළින් කාසි නොමැතිව සිදු වන අපහසුව මග හරවා ගැනීම.
  - කැට තුළ බහා විකතු කරනු ලබන කාසි හා නිකරුතේ තැන තැන තිබෙන කාසි ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක තැහැපත් කිරීමට පුරුදු වීම හා විදිහෙදා විකතුවන කාසි භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී යොදා ගැනීම.
  - ආගමික ස්ථානයන්හි ඇති කැට තුළ විකතු වන කාසි බොහෝ කළකු වීම ස්ථානවල නොත්තා බැංකු ගිණුමක තැහැපත් කිරීම. මේ මගින් කාසි දුර්ව්ල්‍යා වීම නිසා සිදුවන භාති වළක්ව ගැනීම මෙන්ම කාසි නියය මග හරවා ගැනීමට ද හැකි වේ.

କୁଣ୍ଡ ହା ହେଁରିବୁ ସାଲକିଳିମନ୍ତରେ ପରିହରଣୀ କିରିମ ବୁନ୍ଦିନ ଅପର ତିର୍ଯ୍ୟକରଣେ ପିର୍ସିଡ୍ ମୁଲ୍ଡ୍ ହେଁରିବୁ ହା କୁଣ୍ଡ ହାଵିତାରେ ଗତ ହାତ୍କ ବନ ଅନାର ଶମକିଳ୍ପ ଲାଭେନ ସନ୍ଧାର ଦ ଅତି ମହିନେୟ. ମେ ମତିଳ୍କ ଅପ ଆନିଙ୍ଗ ପିଲିବିଦ୍ବ ଅନାପନ ପ୍ରତିରୋଧକାନ୍ଦ ଅନେକବୀର ଆନିଙ୍ଗ ଅନାର ପ୍ରଥିରିତ ତିରିମରି ଦ ହାତନ୍ତିରୀଯି ଲାଭେବି.

මුදල් තොරීව භා කාසි නිවරදී පරිහරණය මගින් අප සැමට මුළුසමය භා මුළුස නොවන, ප්‍රතිලුත රෝසකට නිම්කම් ක්‍රම හැකියාව ලැබෙන අතර මහා කළමනාකෘත්වයෙහින් මුදල් පරිහරණය තිරේම් ප්‍රතිඵල මෙහෙවරකට පායක වීම පිළිබඳව සැඩුම්බර විය හැනිය.

ଓଡ଼ିର ପରମ୍ପରେ ଯାହା ପାଇସନ୍ତିମ କ୍ରଦେଶୀତି ଅପ କଣ କିମିପତ୍ରରୁଲିନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପ୍ରତିଲାଭ ଲବା ଗେତ୍ରିମ କଳାଙ୍ଗାତି ଯହପତି ପ୍ରରବିଜ୍ଞୟନ୍ ତେବେ ଅପ ଦୂର୍ବି ଅଧିନାଯକିନ୍, ବିଚାରିମେନ୍ ଛୁଟିବ କବିତ୍ରେଷ କିରିମ ପିଲାଗତିରୁ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව
පිළිත්තක මත්තිය වෙළුණ
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

ව්‍යවහාර මුදල් නොවුව විකෘති කිරීම සහ භානි කිරීම දැඩුවම් ලැබේය හැකි වරදක් බව යථ දැන්නවාද?

සංසරණයේ පවතින ව්‍යවහාර මුදල් නොවුව විශාල ප්‍රමාණයක් හිතාමතා විකෘති කර සහ/හෝ භානි කර ඇති බව ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව විසින් නිරික්ෂණය කර ඇත.

- ව්‍යවහාර මුදල් නොවුව විකෘති කිරීම හෝ භානි කිරීම 1949 අංක 58 දුරන මුදල් නීති පනත යටතේ වරදක් වන අතර සිරගත කිරීම හෝ දඩි මුදලකට යටත් කිරීම හෝ එම දැඩුවම් දෙකම ලබා දිය හැකිය.
- මුදල් නීති පනත යටතේ පනවන ලද අදාළ රෙගුලාසිවල (Regulation E) අංක 10 පරිවිශේෂය යටතේ සිතාමතා විකෘති කරන ලද මුදල් නොවුව ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව භාරයේ රඳවා තබා ගන්නා අතර කිසිදු ගෙවීමක් සිදු නොකරයි.
- මෙම ව්‍යවහාර මුදල් නොවුව සන්නකයේ තබාගන්නන් හට එම මුදල් නොවුවල මූෂ්‍යෙක වට්නාකමට අදාළ අලාභය දැරීමට සිදු වනු ඇත.

ජාතික ධනය ඉතිරි කරගැනීම සඳහා ව්‍යවහාර මුදල් නොවුව පරිස්සම් සහ පිරිසිදුව භාවිතා කරන මෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව මහජනතාවගෙන් ඉල්ලා සිටියි.

ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බංකුව, 30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 1 +94 (0)112477726 currency@cbsl.lk +94 (0)112477587

ව්‍යවහාර මුදල් නොවුවක් මත ලිවීම, අදීම, මුදා තැබීම, කැපීම හෝ භානිකිරීම වරදකි.

රට තුළ භාවිතයට නොගෙන නිකරුනේ තිබෙන කාසි සංඛ්‍යාව අති විශාලයි.

කාසි ඇඟි තිකරුනේ බලරා඗ අලාභී

මෙම කාසි සංසරණයට මුදා හැරීම තුළින් අප්‍රතින් කාසි අව්‍යාගීමට සාපේක්ෂ ව අප රටට විශාල මුදලක් ඉතිරිකර ගැනීමට ප්‍රාථමික ආවු ගැසීමට දරන අධික වියදම ඔබට දිගුකාලීන පාඩුවක් අත්තර දීමට ප්‍රාථමික.

ඒ නිසා ඔබ සකුව නිකරුනේ පවතින කාසි සියලුළු ප්‍රයෝගනයට ගන්න.